

בית המשפט העליון
בג"ץ 302/21
מעוזה אזורית חוף הכו נ. יו"ר המועצה הארצית
תאריך הגשה: 14/01/21

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

1. מועצה אזורית חוף כרמל, מס' זיהוי 500232152
  2. מועצה אזורית עמק חפר, מס' זיהוי 500241161
  3. מועצה אזורית מגידו, מס' זיהוי 500223136
  4. מועצה מקומית זיכרון יעקב, מס' זיהוי 500293006
  5. עיריית חדרה, מס' זיהוי 500265004
- ע"י ב"כ עוה"ד תומר מירז
מרחוב התמר 46, עין אילה, 30825
טל': 04-6392168, פקס': 077-4335740
מייל: tommermayraz@gmail.com

העותרות;

עתירה למתן צו על תנאי

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת:

ליתן צו על תנאי:

1. ליתן צו על תנאי המחייב את המשיבים 1-3 ליתן טעם מדוע לא יצהיר ביהמ"ש הנכבד כי הדיון מיום 4.2.20 בתמ"א ח37 (להלן: "התמ"א" או "התכנית") שנועד לדיווח ועידכון המועצה הארצית לאחר 5 שנים לגבי מימוש התמ"א בטל עקב פגם מינהלי מהותי בקיום דיון סגור לציבור, פגיעה בזכות הטיעון, ובחובת השמיעה בניגוד לכללי צדק טבעי, וכי חלף זאת מוטל עליהם לקיים דיון חדש בתמ"א ח37 הפתוח לציבור כמתחייב מכללי צדק טבעי, הוראות הדיון, והלכות ביהמ"ש הנכבד.
2. ליתן צו על תנאי המחייב את המשיב 1, (להלן: "יו"ר המועצה הארצית לתכנון ובניה"), ואת המשיבה 2 (להלן: "ראשת מינהל התכנון"), המכהנת גם כמ"מ יו"ר המועצה הארצית ליתן טעם מדוע לא יצהיר בית המשפט הנכבד, שבהתאם לתפקידם על פי הדיון ולפי סעיף 44 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן: "חוק התו"ב" ו/או "החוק"), בהמשך לבקשות חוזרות ונשנות, ותשתית עובדתית שהוצגה בכתב ע"י העותרות, ולאור קיומם של התנאים לפי סעיף 6.9(א) לתמ"א ח37, עליהם לקבוע ולתאם במועצה הארצית דיון פומבי הפתוח לציבור לגבי צמצום מתחמי תמ"א ח37, ולאפשר לעותרים לטעון מול המועצה הארצית בהתאם.
3. ליתן צו על תנאי המעביר את הנטל אל המשיבים להוכיח תקינות התנהלותם, וזאת לאור מחדלם והשתהותם ממתן מענה והחלטה בבקשות העותרות לקיום דיון בצמצום מתחמי התמ"א, בניגוד לדיון.

לחייב את המשיבים בהוצאות:

4. לחייב את המשיבים בהוצאות העותרות בגין העתירה דנא, לרבות שכר טרחת עו"ד ומע"מ בגינו כדיון.

ואלה נימוקי העתירה:

א. פתח דבר - עיקרי העתירה

1. העתירה עוסקת ב-3 שאלות מפתח בהן העובדות מלמדות על פגיעה בהליך המינהלי הדיוני והמהותי:
  - 1.1. הראשונה - מדוע קיימה המשיבה 3, המועצה הארצית, דיון סגור לציבור בנושא תמ"א 37'ח' ביום 4.2.20, בהתאם לקביעתם והנחייתם של המשיבים 1,2, וזאת בניגוד לדיון ולכללי צדק טבעי??
  - 1.2. השניה - ומדוע לאחר בקשות חוזרות ונשנות, מכתבים ושיחות והצגת תשתית עובדתית, כולל דיון זום קצר עם המשיב 1, בו הובהר כי מתקיימים התנאים הטכניים (לכל הפחות) לפי ס' 6.9(א) לתמ"א 37'ח' לקיום דיון בצמצום מתחמי התמ"א, נמנעים המשיבים מחובתם ותפקידם לקיים דיון כזה בהתאם להוראות התוכנית תוך מתן זכות טיעון לעותרות, ואף לענות לפניותיהן ובקשותיהן כמתחייב בדיון.
  - 1.3. והשלישית העובדתית השזורה כחלק בסיסי בשאלות הקודמות - האם לא נפגעה זכות הטיעון של העותרות בפני המשיבה 3, המועצה הארצית, וזאת בניגוד לכללי צדק טבעי ?? והסעד המתחייב מכך.
2. בפתח העתירה נבקש להבהיר שהעותרות נאלצות לפנות לביהמ"ש הנכבד לאחר שניסו, במאמצים ניכרים ולאורך פרק זמן מעל ל-10 חודשים, למצות הליכים, ולנסות להידבר מול המשיבים במטרה לשכנע את יו"ר המועצה הארצית (הקודם- זאב ביילסקי, והנוכחי- מרדכי כהן) לקיים במועצה הארצית דיון פומבי פתוח לציבור לגבי מימוש תמ"א 37'ח' וליתן להם זכות טיעון בדיון בבקשתם לצמצם את מתחמי תמ"א 37'ח' כפי שנקבע בכוונת מכוון בהוראות התמ"א, והכל בניגוד לכללי צדק טבעי ולהליכים כמתחייב בדיון.
3. העתירה מוגשת בהיעדר מענה והחלטה של המשיב 1, יו"ר המועצה הארצית, לפניות הרבות מטעם העותרות (כפי שיוצג בפרק העובדות) כמתחייב מסעיף 2 לחוק לתיקון סדרי המינהל (החלטות והנמקות), תשי"ט-1958 (להלן: "חוק ההנמקות"), תוך בקשה מביהמ"ש, בין יתר הדברים, להיפוך נטל הראיה, כך שעל יו"ר המועצה הארצית יוטל הנטל להוכיח ולשכנע כי ההחלטה שלא לקיים דיון פומבי ופתוח לגבי צמצום מתחמי תמ"א 37'ח', ולא לענות לעותרות בכתב כמתחייב בחוק ההנמקות, אינן חורגות מהדיון. יצויין כי מעבר לחובה בחוק ההנמקות, החלטת רשות מנהלית אמורה להינתן תוך פרק זמן סביר, כחלק מהחובה הכללית לנהוג בסבירות ובהגינות בביצוע תפקידה כמעוגן בס' 11 לחוק הפרשנות, התשמ"א-1981, המורה, כי גם ללא קביעת פרק זמן מוגדר על הרשות לפעול במהירות הראויה- מה שלא נעשה כאן.
4. במסגרת זו, העתירה תפרט בדבר הבקשות הרבות שהועברו למשיבים בפניות העותרות לקיום דיון פומבי ופתוח לציבור במועצה הארצית, ומתן זכות טיעון כמתחייב בדיון, וכי המשיבים 1,2 נמנעו מלהשיב.
5. תמ"א 37'ח' פורסמה **בדצמבר 2014**, ובתוכה **סעיף 7.2** המחייב את מש' האנרגיה לדווח למועצה הארצית סטטוס מימוש התוכנית כל 5 שנים, **וסעיף 6.9(א)** המאפשר צמצום של מתחמי תמ"א 37'ח' עם מימוש התוכנית "בקטע" מהם ו/או כשאין בהם צורך יותר לטובת התוכנית - **סעיפים שהוכנסו גם בעקבות לחץ וטיעוני העותרות** בהליכי תכנון תמ"א 37'ח', וזאת ע"מ להפיג את חשש התושבים ולשכנע שהתוכנית תשמש אך ורק לתכליתה ומטרתה לחבר את הגז הטבעי מהמאגרים בים באמצעות תוכנית מפורטת, **ולא תשמש** ככר למטרות אחרות בשטחים האדירים בים ובחוף שהוגדרו והותוו בה לצורך הגמישות למימוש. להלן סעיף 6.9(א) "צמצום שטחים המסומנים בתכנית":

6.9	צמצום שטחים המסומנים בתכנית
	א. לאחר הקמת כלל מרכיבי מערכת הגז הטבעי בקטע של תכנית זו, רשאית המועצה הארצית, בהחלטה מנומקת, לאחר קבלת אישור רשות הגז הטבעי, לצמצם שטחים המסומנים בתשריט.

יצויין ויודגש כי המושג "רשאי" בסעיף זה הוא בבחינת "חייב" לאחר עמידה בתנאים, בהתאם לתכלית הסעיף, התמ"א, וההיסטוריה שהביאה להגדרתו וגילומו בהוראה בתוכנית, וההלכה הפסוקה.

6. מאז אישורה של **תכנית פיתוח "לוויתן"** במועצה הארצית באפריל 2016, העותרות מבקשות לצמצם את מתחמי תמ"א 37' בים ובחוף לאור היותם מתחמי ענק (50,000 דונם בים לכל מתחם ימי- ויש 2 מתחמים כאלו, וכ- 260 דונם לכל מתחם יבשתי- ויש 2 מתחמים כאלו) שלא נדרש כל שטח למימוש מטרות התמ"א (לאפשר ניצול הגז הטבעי מתגליות הגז בים להפקה בהתאם לכמות שהוגדרה בה) – הן למימושה של תוכנית "לוויתן" ותוכניות אחרות במסגרת התמ"א, ומתוך חשש העותרות לשימוש במתחמים אלו לתשתיות ותעשייה אחרת, לפגיעה נוספת בסביבה היבשתית והימית, ובציבור תושבי העותרות.
7. במסגרת עניין זה הוגש בג"ץ **877/18**, כאשר במסגרת הליכי בג"ץ 877/18 הצהירה המדינה על מיצוי מכסת הטיפול בגז טבעי במתחם הצפוני של תמ"א 37' (5.8.18), ובהמשכו נשלחו למועצה הארצית בקשות לצמצום מתחמי תמ"א 37'. בהתאם לתשובת המשיבים שיש להמתין עד להקמת לוויתן, המתינו העותרות למימוש מתקני תוכנית לוויתן על מנת לחזור ולבקש את צמצום המתחמים שאינם נדרשים עוד. חלף זאת, ועל אף שהמשיבים מודעים היטב לבקשת העותרות לצמצום המתחמים לאורך השנים, קיימו ביום **4.2.20**, ובכוונת מכוון (כפי שנתגלה במפגש זום קצר מיום 8.9.20), דיון פנימי סגור במועצה הארצית בו הוצג מידע חלקי, חסר ומטעה על מימוש התמ"א, ולא הוצגו דרישות העותרות הידועה להם משכבר.
8. משנדע לעותרות על קיום הדיון, שלחו מכתבים ובקשות בפנייה לקיים דיון חוזר ופתוח לציבור, וכן לדון בצמצום מתחמי תמ"א 37' בהתאם להוראת סעיף 6.9 לתמ"א 37', ואולם המשיבה 2 השיבה במרץ 2020 כי "טרם הגיע הזמן לכך" ולשאר המכתבים המשיבים כבר נמנעו מלהשיב, ונמנעו מלתאם ולקיים דיון פומבי פתוח לציבור בנושא במועצה הארצית כפי שהתבקש.
9. לאחר מסי שיחות בין חלק מראשי העותרות ליו"ר המועצה הארצית תואם והתקיים ביום **8.9.20** מפגש קצר ב"זום" עם יו"ר המועצה הארצית, נציגת מנהל התכנון ובהשתתפות ראשי העותרות. במפגש קצר זה הובהר למשיב 1, יו"ר המועצה הארצית, שהתנאי הטכני לקיום הדיון קיים ומומש, והוא הבטיח תשובה לבקשת ראשי העותרות לקיים דיון במועצה לצמצום מתחמי תמ"א 37'. ואולם מאחר והתשובה בוששה מלהגיע, ולאחר שגם למכתב נוסף שנשלח מהעותרות מיום **22.10.20** לא התקבל כל מענה, לא נותרה בידי העותרות כל ברירה אלא לפנות להליך המשפטי על מנת לקבל סעד מתאים מביהמ"ש הנכבד.
10. יצויין כי בפ"ע "זום" עם יו"ר המועצה הארצית (וכפי שפורט בהמשך העתירה) הציפו העותרות מידע לגבי סטטוס מימוש תמ"א 37', וזאת בניגוד לתשתית החלקית והפגומה שהוצגה בדיון הסגור בפברואר 2020 במועצה הארצית, כדלקמן:
- 11.1. **התנאי "הטכני" מתקיים - כל המתקנים והתשתיות לטיפול וחיבור גז מהתגליות למערכת ההולכה בתחומי תמ"א 37' במתחם הצפוני הוקמו** – הוקמו "כל מרכיבי מערכת הגז הטבעי במתחם הצפוני" - הוקמו מתקני פרויקט לוויתן + הוקמה תשתית "צנרת הספקים" בתחומי תמ"א 37' בים (המאפשרת הכנסת גז טבעי לישראל מ- 3 ספקים שונים דרך הים), והקמת המתקנים מתקדמת. המדינה הצהירה על מיצוי מכסת הטיפול בגז טבעי במתחם הצפוני (5.8.18), אולם המועצה הארצית נמנעה מלבקש התייחסות **מרשות הגז הטבעי** לבקשה לצמצום המתחמים עם מימוש קטע התוכנית.
- 11.2. העותרות טענו לפגיעה מהותית בכללי צדק טבעי, בזכות הרשויות לטעון, ובחריגה מחובת השמיעה של המועצה הארצית וזאת בשל העובדה שהרשויות **והציבור מודרו מהדיון בפברואר 2020 בניגוד לעקרונות מינהליים מחייבים (כולל עקרונות דיני התכנון והבניה)**, וכן בניגוד **לכללי הצדק הטבעי**. העותרות הוסיפו כי פגם זה לבדו מחייב קיום דיון פתוח לציבור, ומתן זכות טיעון להם, תוך קיום חובת השמיעה של המועצה הארצית.
12. **כפי שיפורט בעתירה, מתחמי תמ"א 37' לא נדרשים יותר בגודלם, וניתנים לצמצום:**
- 12.1. **כל המתקנים והתשתיות לטיפול וחיבור גז מהתגליות למערכת ההולכה במתחם הצפוני הוקמו!**
- 12.2. התשתיות הימיות שהוקמו במתחם הצפוני (אסדת לוויתן + "צנרת הספקים" לחיבור 3 ספקים) בתוספת אסדת "תמר" הפעילה משנת 2013 נותנים מענה הרבה מעבר לצרכי הגז הטבעי למשק הישראלי עד 2050, ב-2/10000 מהשטח המוקצה בים בתמ"א 37'. וגם המתחם היבשתי נוצל ב- 1/5 מגודלו, **וניתן לצמצום!**

- 12.3. משרד האנרגיה יודע שניתן ועדיף לטפל בגז טבעי רחוק מהחוף, ואפשר להקים את כל המתקנים העתידיים על פי הבאר ולהתחבר ל"צנרת הספקים" שהוקמה ומתחברת למתקן טיפול אנרגיאן (ראו לדוגמא נייר העמדה לגבי מתקני הנזלה ימיים ליצוא על גבי FLNG שהפיץ המשרד בחודש מאי 2020).
- 12.4. מש' האנרגיה הציג בשנת 2020 ובחודשים האחרונים למועצה הארצית תחזית חדשה ומופחתת לצורך בגז טבעי לאור הגדלת אחוז אנרגיה מתחדשת שתאפשר חיסכון בכמויות הגז הנדרשות למשק הישראלי, ולכן לא יהיה צורך להשתמש בתמ"א 37' במתחם הדרומי בעמק חפר (ביים וביבשה).
13. **העותרות מבקשות זכות טיעון** (כמתחייב מכללי צדק טבעי וחובת השמיעה של המועצה הארצית), במיוחד לאור סעיף 6.9(א) המנחה לדון בצמצום המתחמים **עם הקמת כל המתקנים במתחם הצפוני** של תמ"א 37', ואו "בקטע של תכנית זו". ביד העותרות טיעונים רבים, ותשתית עובדתית מוצקה שהגיעה העת לצמצם את מתחמי התמ"א הצפוניים למה שהוקם עד כה, וכי לא נדרשים מתחמי התמ"א הדרומיים – הן המתחם היבשתי הגדול בעמק חפר והן המתחם הימי הענק מערבית לעמק חפר ונתניה.
14. **העותרות פונות לסעד מביהמ"ש הנכבד בליט ברירה ולאחר שמיצו כל דרך לקבל את יומם מול המועצה הארצית בסוגיה חשובה זו.**
15. העתירה נמצאת בין העניינים שביהמ"ש הנכבד צריך להיזקק להם, שכן מדובר בהחלטות רשות מינהלית בניגוד לכללי צדק טבעי ולדין, בחוסר סמכות, ובחוסר סבירות קיצוני לקיום דיון סגור לציבור. וכל זאת מכיוון שלא ניתנה זכות טיעון לרשויות להציג עמדתן ואת התשתית התומכת מול מוסד התכנון העליון, וכל זאת בסוגיה שעל המועצה הארצית להידרש לה כעת בהתאם למהות ותכלית הוראת תמ"א 37'.
16. לשאלה שתעלה מדוע העותרות חוזרות ומבקשות דיון וזכות טיעון לגבי צמצום מתחמי תמ"א 37', יענו העותרות כי תמ"א 37' מומשה, **ומוצתה מיכסת הטיפול המוגדרת בה** תוך שימוש בסך הכל ב- $1/5000$ מהשטחים שיועדו בה לפיתוח. מוסדות התיכנון לוטשים עיניים למתחמי ענק אלה, ומציגים במסגרות אחרות כאילו מדובר ב"מצב קיים" וקבוע בו המתחמים **מיועדים לשימושים אחרים** – וזאת על אף שמתחמי ענק אלה נועדו אך ורק לתמ"א 37', **ולא נבחנו ולא אושרו לשימושים אחרים**. לאור זאת הגיעה העת לממש את הוראות תמ"א 37' ולצמצם את השטחים לאור מימוש התוכנית, מיצוי השטח, ולהחזיר שטחים שלא נדרשים יותר למימושה למצבם ויעודם הקודם לתמ"א 37', בהתאם לדיני התכנון והבניה!
17. מעבר לכך עתירה זו עוסקת בשאלות יסוד משפטיות מהותיות הנוגעות לתפקידם ואחריותם של המשיבים 1,2 לתאם את סדר היום למועצה הארצית, והשפעת החלטותיהם לדון בסוגיות **בזמן המתאים**. ובמיוחד מטרידה העובדה שעל אף פניות חוזרות ונשנות של העותרות, של פורום רשויות החוף, ושל חברים במועצה הארצית עצמה, המשיבים נמנעו מלהציג הדברים לחברי מוסד התכנון העליון – חברי המועצה הארצית ולאפשר להם להחליט- ומנעו מלאפשר להקשיב לעותרות שבשטחן ומול חופיהן מצויים מתחמי הענק המיועדים לפיתוח עפ"י התמ"א, להביע עמדתם לגבי צמצום מתחמי תמ"א 37'.
18. אין להפחית מחשיבות עתירה זו ככלל שכן יש בה כדי להשפיע על עתיד המרחב החופי והימי של העותרות לדור הזה ולדורות הבאים, ולהשפיע על תושביהן, ועל הבאים בשערי חופיהן. שכן מרחב זה, וחזות מרחבי הים, והים הינם משאב טבע ונוף יקר ונדיר, ו"ריאה נדירה" שהזכות בהם היא של הציבור כולו.
19. **הילוכנו בעתירה יהיה כדלקמן :**
- 19.1. **פרק א'** ניתן התקציר ופתח דבר לעתירה
- 19.2. **פרק ב'** יוצגו הצדדים לעתירה
- 19.3. **פרק ג'** יעסוק בפן העובדתי לעתירה;
- 19.4. **פרק ד'** יעסוק בטיעון המשפטי, ובין היתר, בטיעונים לגבי הדיון הסגור שהתקיים, בפגיעה בכללי צדק טבעי ובזכות טיעון העותרות והציבור מול המועצה הארצית, באי- קיום הוראת ס' 6.9(א) בתמ"א 37' בניגוד לתכלית ומהות הסעיף, בחריגת המשיבים 1,2 מסמכותם, בחוסר סבירות החלטותיהם, ובמחדל ממענה לפניות כמתחייב מחוק ההנמקות והדין הכללי.
- 19.5. **פרק ה'** יהווה סיכום קצר

להלן יובאו נימוקי העתירה בפירוט:

ב. הצדדים וזיקתם לעתירה

20. העותרת 1, המועצה האיזורית חוף כרמל (להלן: "חוף כרמל") היא מועצה אזורית לפי צו המועצות

המקומיות (מועצות אזוריות), תשי"ח – 1958 (להלן: "צו המועצות אזוריות") ששטח שיפוטו שוכן בשיפולי הר הכרמל כולל מרחב גדול מפארק הכרמל, בין הערים חיפה בצפון וחדרה בדרום, בשטח של 200,000 דונם, והיא חולשת על השטח החופים הגדול במדינה של כמעט 40 ק"מ חופי מחדרה בדרום ועד פאתי חיפה בצפון. בתחום חוף כרמל אושרה תמ"א 37ח', ואושרה ומומשה תוכנית פיתוח שדה הגז הטבעי לווייתן (להלן: "תוכנית לווייתן"). כך גם תוכנית "צנרת הספקים" כחלק מפיתוח מאגרי "כריש תנין" וחיבורם לישראל נמצאת בשלבי מימוש אחרונים בימים אלו ממש – וכל אלה במתחם הימי הצפוני של תמ"א 37ח' תוך הקמת אסדת לווייתן בטווח קרוב מידי מול חופיה המפריע מאד לציבור, והן במתחם היבשתי (באזור תחנת הכוח חגית). הסוגייה בבסיס העתירה תשפיע מהותית על התנהלות ויכולת תושבי חוף כרמל והבאים בשערי חופיה ליהנות מזכויותיהם בהתאם לדין המשאב החופי, הימי, והיבשתי הנדיר במרחב.

21. העותרת 2, המועצה האזורית עמק חפר היא מועצה אזורית שכווננה בהתאם לצו המועצות האזוריות

ושוכנת בחלקו הצפוני של מישור החוף, בין הערים חדרה בצפון ונתניה בדרום, בשטח של 130,000 דונם והיא חולשת על מרחבי חוף וים ניכרים. יודגש כי בתחומה אושרה תמ"א 37ח' (למתחם הימי והיבשתי הדרומי), ובעת האחרונה עוסקים בניתוב פעילויות אחרות למרחב ימי זה, ולכן הסוגיות במחלוקת הקשורות לתכנון והסדרת הפעילות והתשתיות במרחב הימי, ישפיעו על תושביה, על ההתנהלות במרחב בעתיד, ולפיכך היא בעלת אינטרס ממשי בעתירה.

22. העותרת 3, מועצה אזורית מגידו היא מועצה אזורית בהתאם לצו המועצות האזוריות, ששטח שיפוטו גובל

וסמוך לאתר היבשתי של תוכנית פיתוח לווייתן באתר חגית ולפיכך בעלת אינטרס ממשי בעתירה בצמצום השטח שאינו דרוש עוד לתוכנית.

23. העותרת 4, מועצה מקומית זכרון יעקב היא מועצה מקומית שכווננה בהתאם לצו המועצות המקומיות

תשי"א-1950, היושבת על ההר וצופה למרחבי הים של חוף כרמל ועד חדרה כולל באסדת לווייתן הממוקמת רק כ-10 ק"מ מהחוף, ותושביה והבאים בשעריה משתמשים בחופי חוף כרמל עד חדרה כחלק מההתנהלות וההנאה השוטפת ממשאב הטבע הייחודי- שהינם משאב ציבורי, ולפיכך היא בעלת אינטרס ממשי בעתירה.

24. העותרת 6, עיריית חדרה היא העיר הגדולה במרחב צפונית לנתניה, השוכנת לחופי הים התיכון ובעלת

רצועת חוף המתחילה מעמק חפר בדרום דרך חופיה בשכונת גבעת אולגה, ותחנת הכוח הגדולה בארץ "אורות רבין" בואכה לשטח חופי מוא"ז חוף כרמל. מערבית לחופים אלו מצויים מתחמי הענק הימיים של תמ"א 37ח', ולפיכך העיר חדרה בעלת אינטרס ממשי בעתירה לאור הסיכון וההשפעה על חופיה, ועל תושביה המעוניינים ליהנות ממשאב הטבע הייחודי ללא הפרעות נוף, סיכונים ומטרדים לסביבה ו/או לתושבים.

יודגש, כפי שיפורט בחלק העובדתי בעתירה, הגיעה העת לצמצם את מתחמי תמ"א 37ח' בים וביבשה לאור העובדה שהם לא נדרשים יותר למימוש התוכנית המפורטת הייחודית תמ"א 37ח' שמוצתה במתחם הצפוני, ואינה נדרשת יותר אף במתחם הדרומי. אי צמצום המתחמים בים וביבשה עלול להוביל להכנסת שימושים אחרים תעשייתיים שונים החריגים למתחמי ענק אלו ולתמ"א בעתיד כפי שהוצג ונתקף על ידי מרבית מהעותרות בעתירה שהגישו- בג"ץ 7141/20 מיום 19.10.20 כנגד "מסמך מדיניות התכנון במרחב הימי" (כגון איים מלאכותיים לתעשייה, מתקנים ניסיוניים, החלטה שהמתחמים מיועדים גם למתקני נפט ועוד), וכפי שמופיעים מתחמי הענק גם בתמ"א 41 (שהועברה להערות הועדות המחוזיות ביום 8.9.2019), כך שהעותרות רואות באי צמצום המתחמים סיכון רב להן, לסביבה, לתושביהן, ולבאים בשערי חופיהן.

25. **המשיב מס' 1, יו"ר המועצה הארצית לתכנון ולבניה**, מונה על ידי שר הפנים, ומתפקידו ואחריותו על מוסדות התכנון הארציים והמחוזיים, ובהתאם לסעיף 44 לחוק התכנון והבניה, הוא אחראי על סדר היום והנושאים בהם תדון המועצה הארצית, תוך ניהול ישיבות המועצה הארצית.

מעבר לכך, ליו"ר המועצה הארצית אחריות ישירה לעדכן את המועצה הארצית וחבריה בכל התפתחות תכנונית מהותית ו/או משמעותית (כמו גם לעניין החלטה ו/או פסיקה משמעותית שיש בה כדי להשפיע על הליכי תכנון ו/או הנוגעת למוסדות התכנון).

בפרק העובדתי יוצג שהיו"ר הקודם לא עידכן בדבר הצהרת המדינה על מיצוי מכסת הטיפול במתחם הצפוני מתמ"א 37', לא ענה לבקשות העותרות לקיים דיון במועצה הארצית בעניין, ולא עידכן את המועצה הארצית בסוגיה. והיו"ר החדש (מרדכי כהן) הודיע, במסגרת פגישת ZOOM מיום 8.9.20, לראשי העותרות כי ישיב לפנייתם, אך לשווא, ואף מכתב ופניות נוספות לא נענו עד רגע זה.

26. **המשיבה 2, ראשת מינהל התכנון** משמשת גם **כמ"מ יו"ר המועצה הארצית** מודעת היטב לבקשות ופניות העותרות לצמצום מתחמי תמ"א 37', מודעת למיצוי מכסת הטיפול בגז טבעי במתחמי תמ"א 37' במתחם הצפוני, ואף השיבה לעותרות 1,2 במרץ 2019 כי כל עוד לא הוקמו המתקנים של תוכנית לווייתן לא ניתן לצמצם את מתחמי התמ"א – אך מאז חדלה מלהשיב, ואף לא הציגה סוגיות מהותיות אלו במסגרת הדיון הפנימי והסגור לציבור שהתקיים בתמ"א 37' ביום 4.2.20. בנוסף, היא אחראית כמ"מ לפי ס' 44 לחוק התו"ב על סדרי יומה של המועצה הארצית, ולפחות להמליץ למשיב 1 לגבי העיתוי לתיאום לקיום דיונים במועצה הארצית.

27. **המשיבה 3, המועצה הארצית** שהיא מוסד התכנון העליון במדינה, אשר כפי שיפורט בפרק העובדתי שלהלן במסגרת הליכי תכנון תמ"א 37', ובמסגרת אישור הוראותיה, היתה ערה לכך שמתחמי התמ"א המוגדרים בקו הכחול הם מתחמי ענק שחלקם הגדול לא נדרש לצורך מימוש התמ"א, ולכן הגדירה ועיגנה את התנאים והדרך בה יש לצמצם את מתחמי תמ"א 37' תוך כדי מימוש התכנית, ולהחזירם לציבור.

ג. פרק ג' - רקע עובדתי:

28. מאחר ולתמ"א 37 ח' קדמה היסטוריה ענפה, יפנו העותרות את ביהמ"ש הנכבד לסקירה מקפת (כולל היקף המתחמים הענק) כפי שפורטה על ידי כבוד השופט פוגלמן בבג"ץ 8077/14 עיריית יוקנעם ואח' נ' המועצה הארצית לתכנון ובניה (22.12.2015) (להלן: "עניין יוקנעם") שהוגש בזמנו על ידי העותרות. נזכיר כי פסה"ד ניתן בדצמבר 2015, ובעקבותיו שונו חלק מהוראות התמ"א, וסוגיית צימצום המתחמים עלתה בו.

העתק הוראות תמ"א 37 ח' מצ"ב ומסומן **כנספח "1"**

29. **להצדקת בקשת העותרות לצמצום מתחמי תמ"א 37 נתחיל בהיסטוריה בהליך תכנון התמ"א:**

29.1. ביום 1.1.2013 בחרה המועצה הארצית את המתחמים הימיים להמשך התכנון - שני מתחמים ימיים גדולים מאד (כל אחד בשטח של כ- 50 קמ"ר - בערך שטחה של העיר ת"א). בדיון הציג מתכנן התמ"א (לרמן אדריכלים) "חוות דעת תכנונית לבחינת מרכיבים ימיים" בה נכתב כי לאיזון ההצדקה

"להותיר גמישות עתידית ככל הניתן תוך קביעת הנחיות לצמצום השטחים במהלך ההקמה", מוצע כי "המתחמים הימיים שיובאו להמשך בחינה ותכנון יהיו בתחום הימי הנרחב שנבחן בתסקיר ובחוו"ד התכנונית עד כה. **התכנית תקבע את המנגנון לצמצום מתחמים אלו במהלך ההקמה לשטחים קטנים יותר הנדרשים להקמת המתקנים בפועל**" (ראו לרמן אדריכלים ומתכנני ערים, חוות דעת תכנונית לבחינת מרכיבים ימיים, מינואר 2013, עמ' 6)

29.2. ואכן כך הומלץ במצגת שהוצגה למועצה בדיון, וסעיף 5 החלטת המועצה הארצית מיום 1.1.13 קבע:

"**התכנית תקבע מנגנון לצמצום שטח המתחמים במהלך ההקמה**" ככתוב בפרוטוקול הדיון:

5. המועצה רשמה בפניה את מסקנת צוות התכנון על כך שלאור המידע הידוע כעת ונתונים גיאולוגיים-סיסמיים ואקולוגיים-סביבתיים הקיימים, לא ניתן כיום להצביע באופן חד משמעי על איתורים מדויקים להם יש התכנות הנדסית מובהקת להקמת המרכיבים הימיים של התכנית ואת המלצותיו בדבר הצורך לשמור על הגמישות התכנונית ביחס למרכיבים הימיים של התכנית. בהמשך לכך, לצורך שמירת גמישות תכנונית, המועצה מאשרת המשך תכנון למתחמים נרחבים עבור המתחמים הימיים להקמת המתקנים ותחומים להעברת פרוזדורי הצנרת הימית אל המתחמים ומהם, כפי שמוצג באיור מס' 3 בחו"ד התכנונית. המיקום המדויק של המתקנים ופרוזדורי הצנרת בתחומים אלו ייקבע בשלב ההיתר על בסיס בדיקות גיאוטכניות-הנדסיות וסביבתיות. **התכנית תקבע מנגנון לצמצום שטח המתחמים במהלך ההקמה.**

העתק מפת מתחמי תמ"א 37 ח' ועמ' 25 מהמצגת למועצה מינואר 2013 מסומן **כנספח "2"**

העתק פרוטוקול המועצה הארצית מיום 1.1.13 מצ"ב ומסומן **כנספח "3"**

30. לעניין זה נציין כי בבג"ץ **עניין יוקנעם** עמד ביהמ"ש הנכבד על המחלוקת שעלתה במועצה הארצית בהליכי תכנון התמ"א בעניין גודל המתחמים, והצורך במתקנים יבשתיים בהם למימוש התוכנית. ראו סעיף 19, ובסעיף 28 **לבג"ץ עניין יוקנעם** בו הוצג כי ביום 10.6.2014, בדיון הפנימי לגבי הערות הוועדות המחוזיות ודוח החוקר, קבעה המועצה הארצית בסעיף ג' להחלטתה כי: "לאור החששות שהועלו מהציבור לעניין שינוי ייעוד ושימוש בשטחים היבשתיים לצורך מתקני תשתית אחרים, שאינם קשורים בתגליות הגז מהים, **מבהירה המועצה כי על פי תכנית זו לא ניתן להשתמש בשטח לכל מטרה אחרת, זולת כל הנדרש לטיפול בגז**

מהתגליות בים. [...]"

ובסעיף יא' החליטה לתקן את סעיף 6.9 בהוראות התמ"א לגבי "צמצום המתחמים" ביבשה כדלקמן:

יא. צמצום שטחים ביבשה - סעיף 6.9 בהוראות התכנית יתוקן כך:
א. לאחר הקמת כלל מרכיבי מערכת הגז הטבעי בקטע של תכנית זו, רשאית המועצה הארצית בהחלטה מנומקת, לאחר קבלת אישור רשות הגז הטבעי, לצמצם שטחים המסומנים בתשריט. הודעה על תשריט מתוקן תפורסם ברשומות ובעיתונים והתשריט יועבר לכל מוסדות התכנון שמסמכי התכנית נשמרים בידיהם בהתאם להוראות החוק.

העתק פרוטוקול המועצה הארצית מיום 10.06.14 מצ"ב ומסומן **כנספח "4"**

31. בסוף התהליך, בתמ"א 37ח', שאושרה ופורסמה לפני מעל ל- 6 שנים ביום 4.12.2014, אכן נקבע מנגנון לצמצום שטח המתחמים במהלך ההקמה. ובמסגרת הוראותיה עוגנו בסעיפים 6.9, ו- 7.2 האפשרות לצמצום השטחים העצומים המסומנים בתכנית "לאחר הקמת כלל מרכיבי מערכת הגז בקטע של תכנית" או בהמשך לדיווח מש' האנרגיה אחת ל- 5 שנים על מימוש מרכיבי התכנית, מבלי שהדבר יחשב כשינוי לתכנית, תוך פירסום שינוי זה כדין.

31.1. כך מוגדר בסעיף 6.9 לתמ"א 37ח': "צמצום שטחים המסומנים בתכנית" :

6.9	צמצום שטחים המסומנים בתכנית
	א. לאחר הקמת כלל מרכיבי מערכת הגז הטבעי בקטע של תכנית זו, רשאית המועצה הארצית, בהחלטה מנומקת, לאחר קבלת אישור רשות הגז הטבעי, לצמצם שטחים המסומנים בתשריט.
	ב. צמצום אזור מגבלות בניה יתבסס גם על ממצאי סקר סיכונים ויאושר ע"י המשרד להגנת הסביבה.
	ג. מוסד תכנון רשאי לצמצם קווי בניין ברצועות תשתיות במסגרת תוכנית או היתר בניה, שאינם למערכת הגז, לאחר שהתייעץ עם רשות הגז הטבעי ושוכנע כי אין בצמצום כאמור כדי לסכל את הקמת מערכת הגז ואין סיכון בטיחותי.
	ד. אישר מוסד תכנון צמצום כאמור, לא יחשב הדבר לשינוי לתכנית זו.
	ה. נקבע צמצום כאמור יקבע בעל הרישיון בהתאם לצו הבטיחות ובאישור רשות הגז הטבעי, את המאפיינים ההנדסיים על-פיהם תוקם מערכת הגז באותו קטע.
	ו. נקבע צמצום כאמור, תפורסם על כך הודעה בדרך בה מתפרסמת תכנית. תשריט מתוקן יישלח למוסדות התכנון הנוגעים לעניין.

כלומר- נקבע כי עם מימוש "תנאי טכני" של "הקמת כלל מרכיבי מערכת הגז הטבעי בקטע של תכנית זו", רשאית המועצה הארצית, לאחר אישור מרשות הגז הטבעי, לצמצם את השטחים המסומנים בתשריט התמ"א – את מתחמי תמ"א 37ח', ונקבע כי אישור זה לא יחשב כשינוי לתכנית.

31.2. וכך מוגדר בסעיף 7.2 לתמ"א 37ח'- ההצגה לגבי "מימוש התכנית" :

7.2 מימוש התכנית
א. זמן משוער לביצוע תכנית זו - 15 שנים מיום אישורה.
ב. משרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים ידווח למועצה הארצית אחת לחמש שנים, או לפי בקשת המועצה הארצית, על קידום, מימוש וביצוע מרכיבי התכנית.

לאור ייחודיותה של תמ"א 37ח', קבעה המועצה הארצית לעצמה לקבל דיווח אחת ל- 5 שנים או לפי בקשתה "על קידום, מימוש וביצוע מרכיבי התכנית"

העתק העמ' הרלבנטיים מתמ"א 37ח' מצ"ב לעתירה כנספח "1"

32. כלומר, המועצה הארצית מודעת היטב לפניית המועצות האזוריות חוף כרמל ועמק חפר ושאר העותרות מהליכי התכנון של תמ"א 37ח', ולבקשתן לצמצם את המתחמים הימיים והיבשתיים בתמ"א, ולהשאיר בהם אך ורק את שדרוש למימוש התוכנית ולא מעבר לכך, ואף לעמדת המועצה הארצית שהגדירה כך.

33. מעבר לכך, ובמסגרת סקירת התמונה הכוללת, נציין כי במסגרת החלטת הממשלה מספר 2592 מיום 2.04.17 לגבי "השתתפות המדינה בבניית תשתיות הולכה וטיפול בגז", נקבע שהמדינה תממן, באמצעות חברת נתג"ז, הקמתו והפעלתו של "מקטע של מערכת הולכה למאגרים קטנים (להלן המקטע) כך שההקמה תתבצע, ככל שניתן, באמצעות בעל חזקה .. הראשון באותו אזור..".

כלומר נקבע שתוקם "צנרת ספקים", לחיבורם של 3- ספקי גז טבעי ביים ודרך צנרת הספקים ביים. כך שלמעשה במתחם הימי הצפוני של תמ"א 37ח' יתאפשר חיבורם של 4 בעלי רישיונות לטיפול בגז : האחד דרך אסדת לווייתן, והשלושה האחרים דרך החיבור ל"צנרת הספקים" שתוקם על ידי הספק הראשון בצנרת זו, שתעבור לאחריות וניהול חברה ממשלתית – חב' נתג"ז בהתאם להחלטת הממשלה.

העתק החלטת הממשלה 2592 מיום 2.4.17 מצ"ב ומסומן כנספח "5"

34. כך יצויין כי במסגרת עתירה לבג"ץ 877/18 שהוגשה ע"י העותרת 1, מ.א. חוף כרמל, בטענתה כי תוכנית הפיתוח כריש-תנין (של חב' אנרגי'אן) צריכה הייתה לעבור אישור במועצה הארצית לתוכנית הפיתוח לכריש תנין (ולא רק דיווח עליה), הוגשה הצהרת המדינה שאושרה בדיון בעתירה בבית המשפט העליון ביום 2.5.18, והיא אשר הביאה למחיקת העתירה בגין קבלת ההצהרה בזו הלשון:

"המדינה תבהיר כי היא מודעת לכך שתוכנית הפיתוח שאושרה למאגר "לווייתן" בחודש אפריל 2016, כוללת הספק שעתי של 2.4 מליון קוב לשעה, באופן שממצה את הספק של מתקני הטיפול שניתן להקים במתחמים היבשתי והימי במכלול הצפוני של תמ"א 37ח'.

משכך, המדינה מבירה כי לעמדתה לא ניתן בשלב זה להקים מתקני טיפול נוספים בגז טבעי, במסגרת המכלול הצפוני של תמ"א 37ח', המגדילים את הספק הטיפול שאושר, מבלי לתקן את הוראות תוכנית המתאר (ככל שההספק שאושר לא יפחת). ואולם, אין הדבר מונע כמובן הקמתם של מתקני טיפול מחוץ לתחומה של תמ"א 37ח', בדומה לפיתוחם של מאגרי "כריש" "תנין" (הדגשות שלי ת.מ)

ומעבר לכך הוסף ונקבע בהחלטת בג"ץ מיום 2.5.18 כי: "הוסכם על בעלי הדין כי ההספק של כ-2 מיליון מ"ק לשעה מתייחס למכסת מתקן הטיפול" (הדגשה שלי ת.מ)

פרשנות ההצהרה היא בהתאם לפרשנות תכליתית המתחייבת בדיון, ומתוכה ניתן ללמוד כי:

- 34.1 תוכנית פיתוח לווייתן כוללת הספק שממצה מעל ומעבר את כל הספק הטיפול המותר במכלול הצפוני (היבשתי והימי) בתמ"א 37ח' (2.4 מלמ"ק שעה מול כ"כ-2 " כמוגדר בהוראות התמ"א). ולכן,
- 34.2 לא ניתן להקים מתקני טיפול נוספים במכלול הצפוני (הימי ו/או היבשתי) בתמ"א 37ח' ללא תיקון הוראות התמ"א, או הפחתת הספק הטיפול שאושר ללווייתן באפריל 2016.
- 34.3 ניתן להקים מתקני טיפול מחוץ לגבולות התמ"א בדומה לפיתוח כריש תנין – כלומר, מחוץ למים ריבוניים, ללא צורך באישור תוכנית חדשה או אישור המועצה הארצית, שכן חוק התכנון והבניה לא חל מעבר למים ריבוניים, ולכן הקמת תוכנית "כריש-תנין" אינה מתוקף התמ"א 37ח'.

העתק עמ' רלבנטים בתגובת המדינה, והחלטת בג"ץ 877/18 מצ"ב ומסומן כנספח "6"

35. בהמשך להצהרת המדינה על מיצוי מכסת הטיפול המוגדרת בתמ"א, ביקשה מ.א. חוף כרמל ביוני 2018 (12.6.18) את צימצום המתחם היבשתי בתמ"א 37ח' באתר חגית. ראש מינהל התכנון השיבה לפנייה זו ביום 24.6.18, כי זו אכן עמדת המדינה, ולסוגיה בעניין צמצום מתחמי תמ"א 37ח' כתבה כי:

35.1 "סעיף 6.9 בתמ"א 37ח' מתייחס לאפשרות צמצום השטחים לאחר הקמת כלל מרכיבי מערכת הגז הטבעי בקטע של התכנית..... יצויין כי בשלב הנוכחי לא הוקמו עדיין אפילו המרכיבים הנדרשים לטיפול בגז ממאגר לווייתן. בנוסף... קיים פוטנציאל של הקמה במכלול הצפוני של תמ"א, של מרכיבי מערכת לקליטת הגז ממאגרים נוספים" (ההדגשה במקור)

35.2 "תמ"א 37ח' הינה תוצר של הליך תכנוני מורכב ויסודי..... על מנת לתת מענה לצרכי המשק לטווח ארוך ולאפשר טיפול בגז טבעי ממספר תגליות בכל מערך טיפול, בטווחי זמן שונים. בהינתן האמור איננו סבורים כי יהיה זה נכון בשלב זה, לערוך שינויים בתוכנית כה מורכבת וחשובה ולצמצם את השטח

שנשמר בה עבור תשתית כה חשובה למשק המדינה" (ההדגשות במקור)

העתק תשובת ראש מינהל התכנון מיום 24.6.18 מצ"ב ומסומן כנספח "7"

36. ביום 22.7.18 נשלח מכתב תגובה מטעם העותרת 1 בו הוסבר מדוע לטענת חוף כרמל ניתן לקיים דיון במטרה לקבוע סד זמנים לצמצום המתחם הצפוני בהתאם לקצב התקדמות פרויקט לווייתן, שכאמור מיצה את הספק הטיפול האפשרי בגז טבעי מתמ"א 37ח' במתחם הצפוני (ביבשה ובים גם יחד).

37. ביום 3.10.18 התקבלה תשובה שלילית מטעם יו"ר המועצה הארצית במסר ש"המועצה הארצית אף נטולת סמכות לאשר, בשלב זה, את צמצום שטחה של תמ"א 37/ח. זאת היות וסעיף 6.9 בתמ"א 37/ח מתייחס לאפשרות צמצום השטחים לאחר הקמת כלל מרכיבי מערכת הגז בקטע של תכנית" (ההדגשה במקור). כמו כן הוסיף בפסקה 5 כי הוא אחראי על קביעת סדר יומה של המועצה הארצית, ולאור הנסיבות ויש להמתין לסוף 2019 לסיום 5 שנים מאישור התכנית :

4. מעבר לאמור יצוין כי קביעת סדר יומה של המועצה הארצית הינה מסמכותו של יו"ר המועצה הארצית. בהינתן האמור לעיל, בהתחשב בעובדה כי המועצה הארצית עודכנה באופן שוטף במימוש התמ"א והיות וחמש השנים אשר בסיומן יש לעדכן את המועצה יסתיימו בעוד כשנה, לא סבור יו"ר המועצה הארצית כי יש מקום לעדכון נוסף של המועצה בשלב זה.

ומאז המתינו העותרות בסבלנות עד למימוש, הקמת והפעלת מתקני מערך לווייתן בדצמבר 2019.

העתק תשובת יו"ר המועצה הארצית מיום 3.10.18 מצ"ב ומסומן כנספח "8"

38. חלפה לה יותר משנה, וביום 4.2.20 התקיים דיון פנימי סגור במועצה הארצית, בו לא שותפו העותרות, ובו נציגת משי האנרגיה הציגה את סטטוס תמ"א 37/ח' וטענה "שבשלב זה, כאשר טרם הוקמו כל המתקנים הנדרשים, מוקדם מדי לדבר על צמצום שטחי התמ"א במכלול הצפוני" ככתוב בפרוטוקול הדיון שפורסם רק בסוף חודש אפריל 2020 ולאחר בקשות חוזרות ונשנות מהח"מ, כמעט 3 חודשים מיום הדיון.

עוד יודגש כי רק לאחר פניות נוספות נתקבלה ביום 8.6.20 המצגת שהציגה נציגת משי האנרגיה בדיון.

39. כך, בדיון זה נציגת משי האנרגיה שיקפה את מצב התוכנית ותוכניות הפיתוח באמצעות מצגת, אלא שהיה זה מצג חסר, לא מדויק, ולא מעודכן לגבי סטטוס מימוש תמ"א 37/ח'. ואף הגדילה לעשות בכך שלא דייקה בתשובותיה לשאלות חלק מחברי המועצה הארצית. להלן חלק מהמצגת :

אישור תכניות פיתוח ומסמכים עקרוניים

עד כה הוקמו מתקנים בתחום המכלול הצפוני בלבד

פיתוח מאגר לווייתן

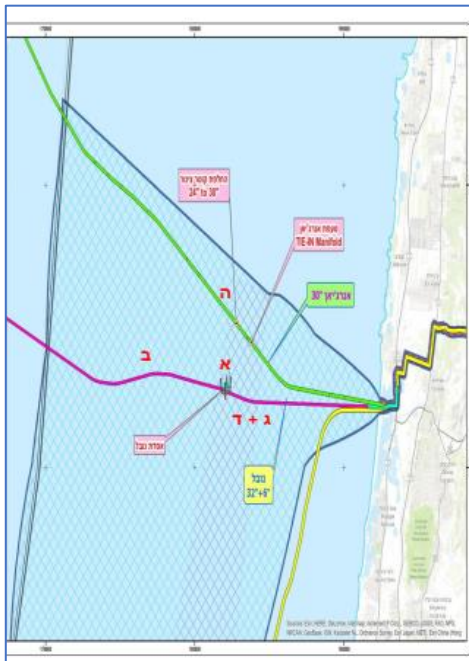
- ✓ 5.4.16 - אישור תמהיל הפיתוח על ידי המועצה הארצית לתו"ב
- ✓ 2.6.16 - אישור תכנית הפיתוח של מאגר "לווייתן"
- ✓ 15.6.16 - אישור המסמך העקרוני לפיתוח מאגר "לווייתן"

פיתוח מאגרי "כריש-תנין"

- ✓ 8.8.17 - עדכון המועצה הארצית לתו"ב בדבר פיתוח מאגרי "כריש ותנין"
- ✓ 27.8.17 - אישור תכנית הפיתוח של מאגרי "כריש ותנין"
- ✓ 15.4.18 - אישור המסמך העקרוני לפיתוח מאגרי "כריש ותנין"

מקטע ימי

פיתוח מאגר "לויתן"		
תנ"ס	היתר	מרכיב
תנ"ס ימי 1	ח/17 /רשע/ 6087	יסודות וקונסטרוקציה של האסדה (א) מתקני תהליך על האסדה
	ח/17 /רשע/ 6088	
תנ"ס ימי 2	ח/17 /רשע/ 6093	צנרת מגבול המים הטריטוריאליים ועד האסדה (ב) צנרת גז טבעי מהאסדה ועד הנחיתה בחוף (ג) צנרת קונדנסאט מהאסדה ועד הנחיתה בחוף (ד)
	ח/17 /רשע/ 6094	
	24 /ד/17 /017	

פיתוח מאגרי "כריש-תנין"		
תנ"ס	היתר	מרכיב
תנ"ס ימי	ח/35 /רשע/ 6101	צנרת גז טבעי מגבול המים הטריטוריאליים ועד הנחיתה בחוף, לרבות נקודת חיבור לספקים עתידיים (ה)

משרד האנרגיה
www.energy.gov.il

סך הכל

- ✓ אושרו 2 מסמכים עקרוניים על ידי רשות הרישוי למתקני גז טבעי ומשרד האנרגיה
- ✓ ניתנו 21 היתרי בניה על ידי רשות הרישוי למתקני גז טבעי (מחוז חיפה) ורשות הרישוי מחוז צפון
- ✓ 10 תנ"סים ו- 6 מסמכי עדכון הומלצו על ידי הצוות הבינמשרדי ואושרו על ידי רשות הרישוי למתקני גז טבעי

לטובת:

- ✓ הקמת אסדת לויתן
- ✓ הקמת 3 תחנות הגפה חופיות (CVS)
- ✓ הקמת 2 תחנות גז (DVS) בסמיכות לתחנת נתג"ז הקיימת במרחב מט"ש מעיין מעין צבי
- ✓ הקמת כ- 40 ק"מ צנרת קונדנסאט מהנחיתה בחוף ולשוחות חיבור לצנרת קצא"א וכן למתקן חגית וכן שתי שוחות דלק
- ✓ הקמת כ- 60 ק"מ צנרת גז טבעי מהנחיתה בחוף ועד לחיבור לתחנות הגז במרחב מט"ש מעיין מעין צבי
- ✓ הקמת מיכל אחסון קונדנסאט בחרום והשטח התפעולי הנדרש לו

משרד האנרגיה
www.energy.gov.il

העתק מצגת משי האנרגיה בדיון המועצה הארצית מיום 4.2.20 מצ"ב ומסומן **בנספח 9**

40. יצויין כי מתמליל ופרוטוקול הדיון הסגור במועצה הארצית מיום 4.2.20 עולים גם הדברים הבאים:

40.1. דרור בוימל, נציג אירגון הגג, ביקש לקיים במועצה הארצית דיון מהותי "האם במכלול הצפוני

נדרשים השטחים הנוספים למתקני טיפול ע"פ תמ"א זו", אלא מכיוון שנאמר שמדובר ב"דיווח", לא התקבלה החלטה של המועצה הארצית בדיון, שהיתה פוטרת את העתירה שבנדון.

40.2. ניר אנגרט, נציג רשות הטבע והגנים סבר כ"י לאור העובדה שבמכלול הצפוני הוקמו מתקני הטיפול בהספק מקסימאלי, סבור כי יש לבחון את האפשרות ל"שחרור" שטחים לא מנוצלים."

40.3. פנינה קפלן בעמ' 39 ממשיכה מבקשת לדעת מדוע לא ישחררו את שטח היבשתי שלא נדרש במתחם חגית: "בהמשך לשאלות של דרור וגם של ניר לגבי מה קורה בהמשך, גם אחת ההוראות של התמ"א, אחת ההוראות של התמ"א גם לבדוק את האפשרות לצמצם את השטחים. נגיד לחגית יש 240 בערך דונם מה התהליך? איך אנחנו מה איך מתקדמים בתהליך הזה לבדוק את האפשרות לצמצם את השטחים אם רואים שאין הצורך לא מתבקש אה - , בשטח שמיועד בתכנית"

40.4. ורונית מזר ממינהל התכנון שוללת זאת, ואומרת בעמ' 40: "**אבל לא מבחינתנו אנחנו לא חושבים**

שצריך לבטל את השטח" (הדגשות שלי ת.מ.)

40.5. ואילו נציגת משרד האנרגיה, דורית הוכנר אומרת בעמ' 40 לתמליל הדיון: "[...] בפולגון הצפוני הימני

עדיין, אפשר להקים שם הרבה מאוד מתקנים אחרים, שאינם מתקני טיפול. אנחנו ב - , בעתירה

שנשאלנו על הדבר הזה, אמרנו מתקני טיפול בפולגון היבשתי הצפוני אנחנו לא נקים שם יותר מתקני

טיפול. **הכוונה היא למתקן טיפול לא מתקנים אחרים ולא דברים אחרים**. עדיין התמ"א הזו היא עם

ראייה ארוך טווח" ובעמ' 41: "מבחינת ניצול השטחים אנחנו חושבים שלא השלמנו עדיין את כל הפיתוח.

בואו נשלים את פיתוח לווייתן נשלים את כריש ותנין, כפי שכתבתי כריש ותנין אמור עוד שנה להתחיל

להזרים גז.." (הדגשה שלי ת.מ.) כדרך אגב ממש לא ברור אילו "**מתקנים אחרים**" נדרשים לתמ"א??

40.6. וכפי שכתב בפרוטוקול הדיון קבעה: "**שבשלב זה, כאשר טרם הוקמו כל המתקנים**

הנדרשים, מוקדם מדי לדבר על צמצום שטחי התמ"א במכלול הצפוני".

41. **להלן השגות והחוסרים שלא הוצגו ע"י מש' האנרגיה ומינהל התכנון כעולה מהתמליל הדיון:**

41.1. **לא הוצג סטטוס מעודכן לפרוייקט לווייתן**, שלעת הדיון במועצה הארצית **הוקמו המתקנים**, הוא

כבר סיים הליך הרצה, והחל לפעול באופן שוטף- להזרים גז טבעי למערכת הארצית.

הוצג לכאורה שהפרוייקט עוד לא מומש, זאת בעוד שלעת הדיון (פברואר 2020) נותרה רק השלמת חלק

ממיכל החירום לקונדנסט החגית – מיכל לאיחסון בחירום לקונדנסט שמאז הושלמה הקמתו (מאי 2020),

וגם לעת הדיון עניין זה לא הפריע **להפעלה מלאה** של כל מערך לווייתן שהתחיל להזרים גז טבעי למערכת

ההולכה הארצית עם גיבוי של מיכליות כביש להובלת קונדנסט, כפי שאושר עוד בדצמבר 2019!

41.2. **לא הוצג** בשום שקף או מלל **שהמתחם הצפוני מיצה את מיכסת הטיפול** בהתאם למוגדר בתמ"א, וכפי

שהוצהר על ידי המדינה ב- 2018 (ראו **סעיף 34** לעיל)! כהערה יצויין כי המועצה הארצית לא עודכנה

בהצהרה זו כלל מיום הדיון בבג"ץ 877/18!

41.3. **לא הוצג שלא ניתן להקים עוד מתקנים במתחם הצפוני מהתכנית**. וכך שהמתחמים לא יכולים לשמש

להקמת מתקנים אחרים, שהם לא ממטרת התוכנית המפורטת בתמ"א 37ח', שנועדה לטיפול וחיבור גז

מהתגליות למערכת ההולכה **בלבד!** ולכן לא ברור מהם "המתקנים האחרים" אותם הזכיר מש' האנרגיה.

41.4. **לא הוצגה כמות השטח שנתפסה בפועל להקמת המתקנים** בתוכנית במתחמי תמ"א 37ח' אל מול גודל

שטח המתחמים הענק שאושר בה בשנת 2014, (שטח זעיר יחסית - 1/5000 מגודל המתחמים) וזאת

בניגוד למתחייב מהוראות התמ"א.

41.5. **לא הוצג שכמויות הגז המועברות דרך "צנרת הספקים"**, שהקימה חב' אינרג'יאן במסגרת פרוייקט

"כריש תנין" הינה **מעבר למכסות הטיפול במתקנים שאושרו במסגרת התמ"א ולא חלק ממנה.**

41.6. **ומעבר לכך לא הוצגה מטרתו של פיתוח כריש- תנין ו"צנרת ספקים"** המאפשרת יתירות וגמישות נוספת

של חיבור 3 ספקי גז שונים שכולם מעבירים גז דרכה **מעבר** להספקי הטיפול שהוגדרו בתמ"א 37ח'

41.7. **לא הוצג סטטוס פיתוח מעודכן של פרוייקט צנרת הספקים** - לדוגמא שכל הצנרת במתחמי תמ"א 37ח'

אושרה להקמה ובתהליך, ומתקני החיבור בחוף בתהליכי הקמה מתקדמים בשטח קטן ביותר (כ-5 דונם).

לדוגמא, במסגרת המצגת שהוצגה (ביום 4.2.20) נרשם כך בשקף האחרון **בנספח "9"**:

• קבלת היתר בניה להקמת צנרת יבשתית של גז טבעי מטופל מהנחיתה בחוף ועד לתחנת הגז במרחב מט"ש מעיין עין צבי - **עד סוף**

חודש מרץ 2020

אלא **שהיתר בניה לצנרת זו – חי/31/רשגז/6102 [וכן 6198] - ניתן זה מכבר** ע"י רשות רישוי גז טבעי

מחוז חיפה ביום 3.10.19, 4 חודשים לפני הדיון במועצה הארצית.

כך גם הוצג בשקף האחרון ע"י משרד האנרגיה כי:

• קבלת היתר לעבודות אזרחיות לטובת הקמת תחנת הגז במרחב מט"ש מעיין עין צבי - **עד סוף חודש פברואר 2020**

אלא **שהיתר חי/17/רשגז/6105 אושר ע"י רשות הגז הטבעי מחוז חיפה** עוד ביום 4.12.19

- 41.8. **לא הוצגו בקשת העותרות** מהעבר לצמצום המתחם הצפוני, על אף שדרישה זו הייתה ידועה למינהל התכנון, למשרד האנרגיה, וליו"ר המועצה הארצית למעלה משנה וחצי עובר לדיון - **מאמצע שנת 2018!!**
- 41.9. **לא הוצגה צריכת הגז הנדרשת לישראל בעתיד, ולכמה ממנו קיים פתרון במתקנים שהוקמו ומוקמים**, ובמיוחד לאור הפחתת כמות צריכת הגז הטבעי הדרושה למשק הישראלי, לאור שינוי תמהיל הדלקים, והעלאת הספק יצור האנרגיה המתחדשת המתוכננת.
- 41.10. **מינהל התכנון לא הציג מדוע מבחינתו צריך "לא לבטל את השטחים" הלא נדרשים בתמ"א**.
 העתק תמליל דיון המועצה הארצית מיום 4.2.20 מצ"ב ומסומן **כנספח "10"**
 העתק פרוטוקול המועצה הארצית לדיון מיום 4.2.20 מצ"ב ומסומן **כנספח "11"**
42. **כלומר הצגת משרד האנרגיה במסגרת העידכון למועצה הארצית – לא רק שנעשתה בניגוד לדיון בדיון סגור לציבור, אלא תוך הצגה חלקית, לא מדויקת, לא עדכנית, ומגמתית**.
 ואף מעבר לכך, אף על ההצגה החסרה של משרד האנרגיה ברור לכל כי **התנאי הטכני של סעיף 6.9(א) בדבר "הקמת כלל מרכיבי מערכת הגז הטבעי בקטע של תוכנית" מומש, שהרי:**
- 42.1. הוצג שניתנו כל האישורים והיתרי הבניה להקמת כל המתקנים במתחם הצפוני!
 42.2. הוצג שמרכיבי התכנית לפחות בכל הנוגע ל"קטע התוכנית במתחם הימני הצפוני" **מומש**.
 42.3. ש – 95% ממרכיבי מערכת הגז הטבעי במתחם היבשתי הצפוני הוקמו, וכי הנוטר יוקם תוך חודשים ספורים (עד מאי 2020), כפי שאכן כבר מומש, לפני מעל לחצי שנה!
 ולכן, גם לאור ההצגה החלקית והחסרה, המועצה הארצית הייתה צריכה לקבוע מועד קרוב לדיון בצמצום מתחמי תמ"א 37' בהתאם למוגדר ולתכלית סעיף 6.9(א) לתמ"א, ובהתאמה לבקשת כמה חברי המועצה הארצית באותו דיון סגור. ודיון זה אמור היה להיות מתואם לאמצע 2020, או לכל המאוחר לתחילת 2021 – אלא שכך לא בוצע!
43. **הרשויות והציבור מודרו מדיון זה, ובכוונת מכוון** (כפי שיוצג בהמשך). ומכיוון שלא נלקחו החלטות בדיון זה כמופיע במסמך החלטות מהדיון, הרי הפעם הראשונה בה הובן מה הוצג, ומה נאמר בדיון לגופו היה עם פרסום פרוטוקול ותמליל הדיון, וזאת לאחר בקשות חוזרות ונשנות מב"כ העותרות, בשיהוי ארוך, ורק בסוף אפריל 2020 (26.4.20).
44. יצויין כמפורט ברצף הכרונולוגי שלהלן - מאז הדיון נשלחו מסי' מכתבים לבקש זכות טיעון לעותרות, ונערכו ניסיונות הידברות של ראש העותרת 1 עם יו"ר המועצה הארצית (דאז) – זאב ביילסקי, שלא צלחו.
45. כך ביום 25.2.20 נשלח מכתב העותרות 1,2 המבקש קיום דיון פומבי ומתן זכות טיעון, בזו הלשון:

1. אנו, ראשי המועצות האזוריות חוף כרמל ועמק חפר מבקשים מיו"ר המועצה הארצית לכנס דיון במועצה הארצית (פתוח לציבור) על מנת לדון בבקשתנו לצמצם את המתחמים הימניים של תמ"א 37' שכן:

1.1. בתמ"א קיים מנגנון לצמצום שטחים לאחר "הקמת כלל מרכיבי מערכת הגז הטבעי" במקטע התכנית.

1.2. חוף כרמל ועמק חפר מבקשות לממש את המנגנון ע"מ לצמצם את השטחים במתחם הצפוני למעט מה שכבר הוקם/מתוכנן בו (אסדת לויתן וחיבור "צנרת הספקים"), ולבטל את המתחם הדרומי בתמ"א.

1.3. מתחמי תמ"א 37' לא נדרשים יותר בגודלם, וניתן לצמצמם מכיוון:

1.3.1. התשתיות שהוקמו עד כה לפני ומתוקף תמ"א 37' ב- 5 שנים האחרונות (אסדת תמר, אסדת לויתן, "צנרת הספקים" לחיבור כריש-תנין וספקים נוספים) נותנים מענה הרבה מעבר לצרכי הגז הטבעי למשק הישראלי עד 2050, ב-1/10000 מהשטח המוקצה ביס בתמ"א 37'.

1.3.2. כיום יודע גם משרד האנרגיה שניתן ועדיף לטפל רחוק מהחוף, ואפשר להקים את כל המתקנים העתידיים על פי הבארות ולהתחבר ל"צנרת הספקים" שקידם והנמצאת בהקמה בימים אלה.

- העתק מכתב הרשויות מיום 25.2.20 מצ"ב ומסומן **כנספח "12"**
46. ביום 4.3.20 ניתנה תשובת ר' מינהל התכנון שהנושאים במכתב נדונו בדיון במועצה ו"כמו כן הובהר כי בשלב זה, כאשר טרם הוקמו כל המתקנים הנדרשים, אין מקום לצמצם את שטחי התמ"א".
 העתק תשובת ר' מינהל התכנון מיום 4.3.20 מצ"ב ומסומן **כנספח "13"**

47. לאחר מס' שיחות של ר' מוא"ז חוף כרמל עם יו"ר הקודם של המועצה הארצית, ביקש הלה לשלוח לו מכתב נוסף, כפי שבוצע מטעם יו"ר איגוד ערים ביום 26.3.20, אליו לא השיב.
- העתק מכתב חוף כרמל ויו"ר איגוד ערים לאיכות סביבה מיום 26.3.20 מצ"ב ומסומן **כנספח "14"**
48. ביום 26.4.20 (כ- 3 חודשים ממועד קיום הדיון) ולאחר בקשות חוזרות ונשנות מהח"מ, התקבל פרוטוקול ותמליל הדיון במועצה הארצית ביום, המלמדים אחרת מדברי ר' מינהל התכנון במכתבה.
49. לאור החוסר בתשובות, קויימו עוד מס' שיחות טלפון עם יו"ר המועצה הארצית הקודם (ז. ביילסקי), וביום 8.6.20 הודיע לראש העותרת 4 כי הוא לא יוכל לטפל בעניין לאור החלפתו, ויש לפנות למחליפו.
50. ביום 21.6.20 נשלח מכתב נוסף למי"מ יו"ר המועצה הארצית המכהן (מרדכי כהן), וכן למנהל רשות הגז (משה גרזי) וזאת מכיוון שהמועצה הארצית נדרשת לבקש מרשות הגז צריכה ליתן דעתה, המלצתה ורשותה למועצה הארצית כמוגדר בסעיף 6.9(א) לתמ"א. יצויין כי עד רגע זה לא התקבלה התייחסות משני הגורמים.
- העתק מכתב חוף כרמל מיום 21.6.20 מצ"ב ומסומן **כנספח "15"**
51. ביום 31.8.20 נשלח מכתב ר' עיריית הרצליה, המכהן כיו"ר פורום רשויות החוף, למרדכי כהן המבקש דיון ומתן זכות טיעון לעותרות בפני המועצה הארצית בסוגיה זו, אך גם מכתב זה לא נענה.
- העתק מכתב יו"ר פורום רשויות החוף מיום 31.8.20 מצ"ב ומסומן **כנספח "16"**
52. לאחר מכאן ובהמשך להידברות בין ראש העותרת 1 למשיב 1, הסכים הלה לפ"ע וירטואלי (ZOOM) קצר. כך נקבע דיון זוטא באמצעות מערכת ZOOM ליום 8.9.20 לדון בבקשת העותרות בעניין. במפגש זה שבו נכחו ראשי העותרות, נציגיהם, ונציגת מינהל התכנון. במפגש עלה:
- 52.1. נציג העותרות הציג למשיב 1 את רצף האירועים ומדוע קיימים התנאים הטכניים לקיום דיון במועצה הארצית לצמצום מתחמי תמ"א 37.
- 52.2. לשאלת המשיב 1 בדיון זוטא זה השיבה נציגת מינהל התכנון שהדיון במועצה הארצית מפברואר 2020 בדבר הדיווח על סטטוס מימוש תמ"א 37 נקבע ותואם בכוונה תחילה כדיון סגור "בגלל הציבור", ולא הוספה והרחיבה בעניין מעבר לכך.
- 52.3. לאחר שהקשיב לדברים הבטיח המשיב 1 כי העותרות יקבלו מענה במהרה לבקשתן לקיים דיון במועצה הארצית לצמצום מתחמי תמ"א 37.
53. עוד יצויין כי יום לאחר הדיון (9.9.20), שלחה העותרת 1 (חוף כרמל) למשיב 1 (מי"מ יו"ר המועצה הארצית) תקציר בן עמ' אחד ובו סיכום הטיעונים שהציגה בדיון מולו, ומדוע הגיעה העת לקיים דיון במועצה הארצית לצמצום מתחמי תמ"א 37.
- העתק התקציר שנשלח ליו"ר המועצה הארצית ביום 9.9.20 מצ"ב ומסומן **כנספח "17"**
54. לאחר שהעותרות המתינו לשווא לתשובה מיו"ר המועצה הארצית, שלחו מכתב נוסף ביום 24.10.20 ובו בקשה לקבל תשובה בהמשך לדיון הזוטא שהתקיים ביום 8.9.20, והתראה כי חוסר מענה יחייב אותם לפנות להליכים משפטיים לאור חשיבות הנושא.
- מכתב זה נשלח מספר פעמים ליו"ר המועצה הארצית (שהוא מנכ"ל משרד הפנים) גם במועדים 24.10.20, 1.11.20, 23.11.20 - על אף הניסיונות החוזרים ונשנים, פניות אלה נותרו ללא מענה.
- העתק מכתב הרשויות מיום 24.10.20 מצורף לעתירה **כנספח "18"**
55. **כחלק מהפרק העובדתי חשוב להציג את סטטוס הקמת המתקנים בתמ"א 37' נכון לסוף ינואר 2020:**
- 55.1. **במתחם הצפוני של תמ"א 37' -תוכנית פיתוח לווייתן הושלמה** בים נכון לדצמבר 2019, הוקמה אסדת לווייתן (על שטח ימי של 9 דונם = כ- 0.0001 קמ"ר, מתוך מתחם חיפוש ימי צפוני בתמ"א 37' של כ- 50 קמ"ר). מערך לווייתן סיים את פעילות ההרצה והחל בינואר 2020 את פעילותו השוטפת. כן יצויין כי האתר היבשתי בחגית הוקם, כולל הקמתו של מיכל איחסון הקונדנסט בחירום בשלבי סיום, כשהמתחם הוקם כחלק מהמערך ובהתאם לתוכנית. כלומר, גם האתר היבשתי בחגית מוצה כנדרש, וממומש בתוכנית לווייתן, וניתן היה לצמצם את שטחו בתשריטי התמ"א משכבר.

55.2. יצויין כי מערך לווייתן לבדו מספק בשלב הראשון 12-14BCM ברמה שנתית, ובתוספת שאושרה בתוכנית פיתוח לווייתן (באפריל 2016) להרחבת יכולת הטיפול באסדת לווייתן (שלב שני המביאה לתוספת של 9-10 BCM) להגיע לרמה כוללת של אספקת 21-24BCM גז טבעי ברמה שנתית.

55.3. **"צנרת הספקים" - החלטת ממשלה מספר 2592 מיום 2.04.17** לגבי "השתתפות המדינה בבניית

תשתיות הולכה וטיפול בגז" ממומשת על ידי תוכנית פיתוח "כריש תנין" לחיבור מאגרים נוספים לגריד הגז הארצי באמצעות **הקמת "צנרת אספקה"** עם 3 חיבורים **שתונת בקרקעית ים** במתחם הימי הצפוני ובמרחק של כ- 10 ק"מ מהחוף, ולשם יתחברו מאגרים נוספים כמו "כריש תנין" שהוא הראשון שבהם. יצויין כי "צנרת הספקים" יכולה לחבר ולספק עוד כ- 24BCM גז טבעי ברמה שנתית למערכת הגז הארצית, דרך שלושת החיבורים, שכל אחד מהם לבדו יכול לספק כ- 8BCM ויותר. לכן מפרוייקט לווייתן + צנרת הספקים ניתן לספק **עד סך של כ- 48BCM שנתי!!** כמעט פי 2, והרבה מעבר לצריכה הנדרשת לישראל גם בשנת 2050, גם בראיה של אישורי יצוא (אם ינתנו), מבלי להתייחס להפקה המתקיימת מאסדת תמר עוד משנת 2013 – ותמשך כך עד לפחות שנת 2040!!

"המסמך העקרוני" לתוכנית פיתוח כריש תנין אושר ברשות רישוי גז מחוז חיפה ביום 8.3.18, ותוכנית כריש תנין בונה מערך טיפול בגז על גבי אוניית FPSO מחוץ למים ריבוניים מעל מאגרי כריש- תנין. אוניה זו מאפשרת בשלב הראשון העברת גז טבעי בהיקף של 6.5BCM ובשלב השני הרחבה עד 8BCM ברמה שנתית, והיא נכון לינואר 2020 הייתה בשלבי בניה מתקדמים במספנות בדרום קוריהא. כלומר תוכנית זו לא מכילה כל תשתית יבשתית בקטע המכלול היבשתי של תמ"א 37' בחגית או מעבר לאתר החיבור ה- DVS בדור למערכת הגז הארצית (**בתא שטח 225**, ראו סעיף 4.4 להוראות התמ"א).

55.4. ולכל אלה נוסיף את צרכי הגז הטבעי בישראל, כפי שהוצגו על ידי משרד האנרגיה למועצה הארצית

בדיוני לגבי תמ"א 41 – התמ"א הכללית למשק האנרגיה. **מטבלה זו ניתן ללמוד כי סך הביקוש השנתי**

לגז טבעי בישראל הוא: 11.1BCM לשנת 2018, 18BCM לשנת 2030, ו- 28BCM לשנת 2050 :

מצב קיים ותחזית – תמ"א 41+ יתירות תכנונית 2030+2050					
(אושר במועצה הארצית לת"ב – 2.6.16)					
2050	2030	2018	2014	יחידה	המשתנה
15,000	11,200	8,798	8,252	אלפים	אוכלוסייה
316,000	190,000	146,000	120,000	ש"ח לשנה	תמ"ג לנפש
32,000	19,500**	12,900	12,000	MW	ביקוש שעת שיא לחשמל
20%	20%			%	שיעור יתירות תכנונית
49,000	27,000-30,000	*17,200	14,500	MW	סך הספק מותקן נדרש כולל יתירות תכנונית
11,000	10,000	10,829	10,000	אלפי טון לשנה	סך ביקוש שנתי לדלקים
28	18	11.11	7.5	שנה/BCM	סך ביקוש שנתי לגז
600	550	907	750	אלפי טון לשנה	ביקוש שנתי לגפ"מ

בהתאם לנתוני דוח מצב משק החשמל 2018 – רשות החשמל
בהתאם למפת הדרכים רשות החשמל 2018

משרד האנרגיה
www.energy.gov.il

העתק טבלת צריכת גז טבעי לישראל ממסמכי תמ"א 41 מצורף לעתירה **בנספח "19"** ויוער כי עובדת הגדלת אחוז יצור אנרגיה מתחדשת, כפי שהוצהר על ידי מש' האנרגיה, וכפי שהוצגה במועצה הארצית בשנת 2020, מלמדת כי סך הביקוש השנתי לגז טבעי המוצג בטבלה עוד יפחת.

55.5. המתחם הימי והיבשתי הדרומי באזור עמק חפר לא מומש. אולם הקמת "צנרת הספקים" מלמדת כי

מאגרי הגז הטבעי הבאים שיתחברו יפותחו וימומשו באותה תצורה דרכה, במתחם הימי / תת ימי הצפוני של תמ"א 37', הנבנה וממומש בימים אלה, וצפוי לפעול בשנת 2021 – **ביס ומהים בלבד!!**

56. ועתה נוסף לעדכן לגבי סטטוס מימוש המתקנים נכון ליום דיון הזוטא עם מ"מ יו"ר המועצה הארצית

(8.9.20), ונכון למועד הגשת העתירה (ינואר 2021):

56.1. **כלל המתקנים של מערך לווייתן הוקמו, מומשו, ומתפקדים ומזרימים** גז טבעי למערכת הגז הארצית. כך, ובהתאם לתכנון ולדיווח, הושלמה הקמת אתר חגית במלואו – כלומר השלמת הקמתו של מיכל החירום לקונדנסט באתר חגית עוד לפני מחצית שנת 2020;

56.2. **כל מערך הצנרות של "צנרת הספקים"**, והצנרת המגיע לאתר הקמת ספינת FPSO אנרגיאן לטיפול ממאגרי כריש (ותנין בהמשך), **הוקמו ועברו את כל הבדיקות הדרושות לאחר ההקמה**. המתקנים הקטנים של צנרת הספקים ביבשה (DVS + CVS) בשלבי הקמה סופיים, והיו מוקמים לפני חודשים רבים ללא נדחתה הגעת ספינת FPSO אנרגיאן עקב "מצב הקורונה" שנכפה על המספנות בה מותקנת הספינה (בדרום קוריאה), עם צפי להתחלת הזרמת גז באזור ספטמבר 2021.

56.3. **נוכר כי מבחינת תמ"א 37ח' – הוקמה כלל מערכת הגז במתחם הצפוני – הן בקטע היבשתי והן בקטע הימי, ולכן בשלה לקיום דיון לצמצום המתחמים בהתאם לכוונת ותכלית סעיף 6.9(א) לתמ"א 37ח'.**

57. בקשת העותרות לצמצם את מתחמי תמ"א 37ח' (ביס וביבשה) אך ורק לשטח המתקנים שהוקמו בתוכנית

לווייתן ו"צנרת הספקים", נובעת, מהעובדות הבאות:

57.1. **תוכנית פיתוח לווייתן כוללת הספק שמיצה** מעל ומעבר את **כל הספק הטיפול המותר במכלול הצפוני** (היבשתי והימי) בתמ"א 37ח' (2.4 מלמ"ק שעה מול "כ-2 מלמ"ק/שעה" בהוראות התמ"א).

57.2. **פרוייקט לווייתן** סיים את הליך ההרצה **ופועל באופן שוטף**, כנדרש בתנאי סעיף 6.9(א) לתמ"א 37ח'.

57.3. **לא ניתן** להקים מתקני טיפול נוספים במכלול הצפוני (הימי ו/או היבשתי) **ללא תיקון הוראות התמ"א**, או הפחתת הספק הטיפול שאושר ללווייתן באפריל 2016. אלא שלא ניתן להפחית את ההספק שאושר ללווייתן לאחר שאושרה תוכניתו והוקמה אסדת לווייתן עם יכולת ההרחבה לשלב השני.

57.4. **ניתן** להקים מתקני טיפול נוספים מחוץ לגבולות התמ"א בדומה לפיתוח כריש תנין מחוץ למים **ריבוניים**, ומתקנים אלו יוכלו להתחבר דרך "צנרת הספקים" שהוקמה בעל ידי חב' אנרגיאן- בעלת החזקה במאגרי "כריש- תנין", כקבלן משנה של החברה הממשלתית נתג"ז.

57.5. **לאור כל אלה, ולאור עמידה בתנאים הטכניים והמהותיים של ס' 6.9(א) לתמ"א ביקשו, ועדיין מבקשות העותרות לקיים דיון ולצמצם את מתחמי תמ"א 37ח' שיקיף אך ורק את אסדת לווייתן ביס, ואת המתחמים שהוקמו ביבשה בשטחי מ.א חוף כרמל, ולא מעבר לכך.**

58. בנוסף, בקשת העותרות היא גם למחוק את המתחם הימי והיבשתי הדרומי של תמ"א 37 ח', שכן:

58.1. השיקולים ליצירת מתחמים ימים בטווחים 10-7 ק"מ מהחוף, אינם רלבנטיים יותר לטכנולוגיה הקיימת ולתהליכים בעולם בה מוקמים מתקני טיפול ביס העמוק מעל המאגרים כשנדרש, בדומה ל-FPSO המוקם בתוכנית הפיתוח של מאגר "כריש תנין", כאשר הסיכון לבריאות הציבור וחזות ונצפות מתקנים כאלו בטווחים קצרים אלו לחופים בעייתית מאד.

58.2. הראיה הברורה לכך היא עמדת משרד האנרגיה לגבי הקמת מתקני הנזלה לגז טבעי רחוק ביס, לא פחות מ-30 ק"מ מהחוף ויותר בקרבת המאגרים עצמם בשל מספר סיבות. כך מופיע במפורט במסמך שהפיץ במאי 2020 לגבי "מיקומים אפשריים להקמת מתקן ימי ליצוא גז טבעי מונזל" (29.3.20), [https://www.gov.il/he/departments/publications/Call_for_bids/flng_public]

ובמהות המסמך קבע כי " מכיוון שניתן מבחינה טכנית להרחיק את מתקן הנזלה מקו החוף [...] מומלץ להציב את המתקן מעבר לקו האופק ונצפות המתקן מחופי ישראל. בנוסף, יש חשיבות להרחקת המתקן מסביבת החוף ונתיבי השיט מטעמי בטיחות." (הדגשה שלי ת.מ), ולכן הומלץ על הקמת מתקני הנזלה **ביס** על גבי ספינות – מערך הנקרא FLNG, במרחקים שלא קטנים מ-30 ק"מ מהחוף, מחוץ למים ריבוניים, ובקרבה למתקני הטיפול בגז טבעי ביס.

- 58.3. כפי שהוצג לעיל, מימוש המתחם הצפוני בתמ"א 37'ח' מאז אישור התמ"א מאפשר, ויאפשר הפקת גז טבעי דרך מתחם זה לבדו הרבה מעבר לכמות הגז הנדרשת במדינת ישראל עד 2050 ומעבר לכך, ולכן **שמירת השטחים בים ובחוף לתמ"א 37'ח' באזור עמק חפר לא נדרשת ולא תמומש בעתיד**, והיא בגדר בזבוז משווע של משאבי קרקע ושטחים בים ובחוף, היכולים לחזור ליעודם הקודם, וללא קביעת מגבלות לבעליהם, ותוך שמירה על הסביבה הימית, ומניעת חשש הציבור מסיכון לבריאותו ממתקנים נוספים באזורים ובטווחים אלו.
- 58.4. לאור האמור לעיל העותרות ככלל, והעותרת 2 -המועצה אזורית עמק חפר בפרט, מבקשות למחוק את מתחמי תמ"א 37'ח' בשטחה לאור חוסר הצורך בהם למימושה של תמ"א 37'ח' כפי שהוצג, ולאור קיומם של פתרונות עדכניים אחרים יעילים, מתאימים, ונכונים יותר לצרכיה של ישראל.
59. משהשיב יו"ר המועצה הארצית בדיון הזוטא מיום 8.9.20 כי המצב העובדתי הובן על ידו, וכי ישיב לעותרות במהרה, ולאחר חלוף הזמן ללא מענה, ואף לאחר שהעותרות נאלצו לשלוח מכתב התראה נוסף ביום 25.10.20 (**נספח "18"**), ואף עליו לא ניתן כל מענה, הרי יש לראות בחוסר מענה זה כתשובה שלילית.
60. לאור שתיקת המשיבים 1,2 וחוסר המענה בניגוד למתחייב בדין **בחוק תיקון סדרי המינהל (החלטות והנמקות)**, תשי"ט-1958 (להלן: "**חוק ההנמקות**") הקובע **בסעיף 2(א)** חובת התייחסות מהמשיבים, תוך נימוק ולהשיב בכתב לכל פניה של אזרח **תוך 45 יום**, והן לאור חו"ד היועמה"ש מיום 29.10.17 כי **חוסר מענה כזה לאחר 45 יום יחשב לסירוב בהתאם**, הבינו העותרות כי המשך ההתעלמות מבקשתן ופניותיהן היא בגדר תשובה שלילית, **בדגש העובדה שהמשיבה 3 כלל לא יודעה ולא מודעת לפניות אלה**.
העתק חו"ד המשנה ליועמה"ש מיום 29.10.17 מצ"ב לעתירה **כנספח "20"**
61. לאור המסד העובדתי שנפרס בפרק זה לא נותרה לעותרות כל ברירה אלא לפנות אל בית משפט נכבד זה לבקש סעד, ולטעון כנגד הפגיעה בזכות הטיעון של העותרות ובחובת השמיעה של המועצה הארצית, החריגה מכללי צדק טבעי וחוסר המענה לבקשות העותרות, וכן מחדל המשיבים ממענה לפנייתם, ומתיאום וקיום דיון חדש במועצה הארצית כמתחייב, הפתוח לציבור ותוך מתן זכות טיעון לעותרות, ולאחרים בסוגיית צמצום מתחמי תמ"א 37'ח'.

פרק ד' - הטיעון המשפטי:

62. ידועה ההלכה כי ביקורתו השיפוטית של ביהמ"ש הנכבד על פעולות הרשות המנהלית מוגבלת לעילות ההתערבות של המשפט המינהלי, כפי שנתגבשו בפסיקה, כגון העדר סמכות, שיקולים זרים, פגיעה בכללי צדק טבעי, וחריגה ממתחם הסבירות. [ראו דפנה ברק-ארז, משפט מינהלי, כרך ב' (2010), עמ' 621-622 (להלן: "ברק ארז"); ובפסיקה ראו מיני רבים עע"מ 9057/09 איגנר נ' השמורה בע"מ (2010) (להלן: עניין איגנר); עע"מ 9654/06 החברה להגנת הטבע נ' ועדת המשנה לעררים (2008); עע"מ 2418/05 מילגרום נ' הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים (2005)]. הדבר נכון במיוחד בעניינים מקצועיים - תכנוניים שבו נאמר כי בית המשפט אינו "מתכנן על" (ראו מבין רבים, עניין איגנר; בג"ץ 10242/03 מילובלובסקי נ' המועצה הארצית לתכנון ולבניה, פ"ד נח(6) 673, 678 (2004); בג"צ 2920/94 אדם טבע ודין נ' המועצה הארצית לתכנון ולבניה, פ"ד נ(3) 441, 469 (1996)].

ואולם, התייחסות בית המשפט תהיה שונה בבחינת את תקינות ההליך אשר הובילה לקבלת ההחלטה או חוסר החלטה כמתחייב. שבה יש מקום לבחינה קפדנית ורחבה יותר, היות שבבחינה מסוג זה אין בית המשפט נדרש לשקול שיקולים מקצועיים-תכנוניים במקומה של הרשות המנהלית [ראו עע"מ 2339/12 יונתן שוחט ואח' נ' הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר סבא (2013); עע"מ 3189/09 החברה להגנת הטבע נ' המועצה הארצית לתכנון ולבניה (2009)].

בעניינו נדרשת ביקורתו השיפוטית של ביהמ"ש הנכבד לאור צבר פגמים רב, שכל אחד מהם מצדיק את **התערבותו בסוגיה**: הן לגבי העובדה שהמשיבים 1,2 תיאמו ומימושו **דיון סגור** במועצה הארצית בפברואר 2020, ומנעו מהציבור ומהעותרות את זכות הטיעון וזכות השיכנוע, כמו גם מנעו את חובת השמיעה של המשיבה 3 – המועצה הארצית. בכך חרגו המשיבים מחובתם לקיים הליך תקין בשקיפות מלאה תוך מתן זכות טיעון ראויה והתחשבות במלוא השיקולים ללא משוא פנים, ובכך פגעו בכללי צדק טבעי – כלומר פגיעה באותם ערכים שהם אותם חריגים המחייבים את ביקורתו השיפוטית של ביהמ"ש הנכבד.

ד.1. מחדלם של המשיבים 1,2 בתיאום וקיום דיון סגור לציבור בתמ"א 37' מחייב את תיקון המעוות, וקיום דיון פומבי במועצה הארצית הפתוח לציבור:

63. כפי שביהמ"ש הנכבד תווה פעמים כה רבות, עקרונות התכנון והבניה מבוססים על **עקרונות השקיפות ושיתוף ציבור** כנגזרת מעקרונות **חופש הביטוי וחופש המידע** (שקיבלה רוח גבית על-ידי חוק חופש המידע, תשנ"ח-1998 לכך שהמידע הוא נכס ומנכסי הציבור), **וחובת ההגינות המוגברת** שכל רשות שלטונית חבה בה. [ראו בין רבים בג"ץ 5593/07 ניס נ' המועצה הארצית לתכנון ובניה (21.12.2009)].

64. שהרי **השקיפות, שהיא בבסיס הדיון הפומבי והפתוח לציבור**, היא עקרון ידוע וקבוע משכבר בהלכה הפסוקה. כך לדוגמא בעע"מ 10112/02 אדם טבע ודין אגודה ישראלית להגנת הסביבה נ' הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים, פ"ד נח(2) 817, 834 (2003), נאמר ע"י השופט חשין ז"ל:

"עקרון השקיפות עקרון-תשתית הוא בהתנהלותו של השילטון במישטר דמוקרטי. השקיפות מבטיחה ביקורת מתמדת וצמודה על פעילותם של המחזיקים בסמכות, וממילא מהווה היא מעין-ערובה להתנהגות ראויה ונורמטיבית של בעלי סמכות. עקרון השקיפות נגזר אף מן ההכרה שבעלי-סמכות בשילטון מחזיקים בכוחות ובסמכויות שניתנו להם כנאמניו של הציבור".

ובהמשך:

"וכך מתוך שרשויות התכנון אינן עושות בשלהן אלא בשל הציבור, קרא עושות הן מעשי נאמן בנכסי הזולת. חובה היא המוטלת עליהן להעמיד את מעשיהן לביקורת הציבור ערב ובוקר בכל יום תמיד. הציבור זכאי שידע על הדרך שבה מתנהלים נכסיו, ולענייננו, מה נעשה בנכסי הטבע והנוף השייכים לקהילה כולה. וכשם שנאמן חייב בחובת דיווח לנהנים – ראו הוראת סעיף 7(ב) לחוק הנאמנות, תשל"ט-1979 – כן הן רשויות התכנון שחייבות הן לדווח לציבור על מהלכי תכנון – בוודאי כך מהלכי תכנון רחבי-היקף –

שהן הוגות, מתכננות ומבצעות מעת-לעת. חובה היא המוטלת על הרשויות לפעול בשקיפות, שרק כך יוכלו הנהנים לדעת מה מתכוונות הן לעשות ומה הן תכננותיהן. לא לאחר מעשה אלא לפני מעשה, שרק כך יוכל הציבור לבקר את פעולותיהן ולהשיא עצות טובות. אכן, רשות ראויה ונאמנה תפעל בשקיפות מרבית ותעמיד עצמה מרצונה – ובהכירה בחובה המוטלת עליה – לביקורת היחיד והכלל.
(הדגשה שלי ת.מ.)

65. על כן ובהמשך לכך **פומביות הדיון היא מקרה פרטי של עקרון השקיפות**, וכדברי המשנה לנשיאת ביהמ"ש העליון לשעבר, השופט א. רובינשטיין בבג"ץ 5870/14 חשבים ה.פ.ס. **מידע עסקי בע"מ נגד הנהלת בתי המשפט**, (12/11/2015) (להלן: "עניין חשבים") **"עקרון פומביות הדיון הוא "מקרה פרטי" של אידיאולוגית השקיפות במובנה הרחב,**" בכך שהרשות המינהלית היא נאמן הציבור.

אמירה דומה ניתן למצוא בפסיקה כבר לפני כ- 50 שנה בבג"ץ 142/70 **שפירא נ' הוועד המחוזי של לשכת עורכי-הדין בירושלים**, פ"ד כה(1) 325, 331 (1971), מפי השופט (כתארו אז) – חיים כהן ז"ל כי:
"הטענה כי באין חובה חוקית לגלות, רשאי אני לכסות ולא לגלות – יכול ותישמע מפי אדם או תאגיד פרטי[...] אבל אין היא נשמעת מפי רשות הממלאת תפקיד על-פי דין. לא הרי רשות היחיד כהרי **רשות הציבור**, שזו בתוך שלה היא עושה, ברצונה מעניקה וברצונה מסרבת, ואילו זו כל כולה לא נוצרה כי אם לשרת את הכלל, ומשלה אין לה ולא כלום: **כל אשר יש לה מופקד בידיה כנאמן, וכשלעצמה אין לה זכויות או חובות נוספות על אלה, או שונות ונפרדות מאלה, אשר הן נובעות מנאמנות זו או הוקנו לה או הוטלו עליה מכוח הוראות חקוקות**". (הדגשה שלי ת.מ.)

66. **בעניין חשבים** פירט המשנה לנשיאה רובינשטיין מיזמים רבים חשובים הממחישים את הערך המוסף שמביא עמו הציבור כשפותחים בפניו את שערי הכניסה לידע הציבורי שבידי רשויות המינהל. ובמסגרת זו הוא נוגע **בשלושה טעמים לשמירה על עיקרון פומביות הדיון** : **ראשית**, ההכרה בפומביות הדיון כחלק אינטגרלי מזכות הציבור לדעת – זכות הנובעת באופן טבעי מעצם קיומו של משטר דמוקרטי. **שנית**, עקרון פומביות הדיון תורם לשיפור איכותו של התוצר המנהלי, כתוצאה מחשיפת ההליכים לעינו הבוחנת של הציבור הרחב. **ושלישית**, עקרון פומביות הדיון חיוני לקיומו של אמון ציבורי ברשויות.

67. כך הוצג לא אחת כגון בעע"מ 694/18 **אבו נאב אוסאמה ואח' ואח'...** נגד **המועצה הארצית לתכנון ובניה, ואח'** (02/06/2019) ש"התועלת הישירה שבשיתוף הציבור בהחלטות תכנוניות נובעת מהאפשרות להביא לשיפור התכנית בהתאם....., לצד בחינה ועמידה על זכויות הפרט, פן תפגענה או תקופחנה כתוצאה מתכנית זו או אחרת." ועל אף ש"חזקה על רשויות התכנון כי הן שואפות להשאת האינטרס הציבורי.... אולם, לעיתים **דווקא לאדם המתגורר בשטח שעליו חלה התכנית או בסמוך לו, עשויות להיות תובנות מאירות עיניים אשר לא עמדו מראש לנגד עיני רשויות התכנון**". (הדגשה שלי ת.מ.)

68. מעבר לכך, לשיתוף הציבור תועלות עקיפות משמעותיות, שהרי ככל שתגבר נטיית רשויות התכנון לשותף את הציבור בהחלטותיהן, כך "תגבר הסולידריות החברתית, ויקל על היחיד להזדהות עם מעשי הממשל והחלטותיו" (ראו גם עע"מ 10112/02 אדם טבע ודין – אגודה ישראלית להגנת הסביבה נ' הוועדה המחוזית לתכנון ובניה – ירושלים, פ"ד נח(2) 817, 838 (2004)).

69. לכך מוגדרים ושזורים סעיפים רבים בחוק התכנון והבניה העוסקים בשיתוף ציבור ובשקיפות – מפרסום מחייב לסדר יום לדיון "זמן סביר לפני הדיון" (ס' 44 לחוק) פרסום החלטות הדיון עד 3 ימים לאחר (ס' 48ה' לחוק), פרסום פרוטוקול הדיון (ס' 48ד' לחוק) שנקבע בתיקון מס' 80 לחוק התכנון והבניה (מיום 9.10.2007) ולפי דברי ההסבר להצעת התיקון לחוק, המטרה שבבסיס הוראות אלו היא "מימוש עקרונות חופש הביטוי וחופש המידע". כך פרסום הפקדת תוכניות (ס' 76ג', ס' 89 לחוק), עיון בהתנגדויות (ס' 104). כך זימון לדיון התנגדויות (ס' 106 לחוק), ושימוע התנגדויות בפומבי עם הצדדים (ס' 107 לחוק) ועוד ועוד.

70. על אלה יש להוסיף כי זכות הטיעון הינה תנאי בסיסי, ראשוני, וחלק מחופש הביטוי שרשות מנהלית מחויבת לאפשר לאזרח בטרם תפגע בזכות מזכויותיו כדברי השופט זילברג בבג"ץ 3/58 ברמן נ' שר הפנים, פ"ד יב 1493 (1958) "לא יורשה גוף אדמיניסטרטיבי, ואפילו אדמיניסטרטיבי טהור (לא מעין שיפוט) לפגוע באזרח ..., אלא אם כן ניתנה לנפגע הזדמנות הוגנת להשמעת הגנתו בפני הפגיעה העתידה". וכן, דברי השופט (כתוארו אז) ברק בבג"ץ 654/78 ריבה גינגולד נ' בית הדין הארצי לעבודה, פ"ד לה(2) 649 (1979) "זכות יסוד של האדם בישראל היא כי רשות ציבורית הפוגעת במעמדו של אדם לא תעשה כן בטרם תעניק לאותו אדם את ההזדמנות להשמיע את דעתו... .., עליה לפעול כלפיו בהגנות וחובה זו מטילה על הרשות את החובה להעניק לאותו אדם את ההזדמנות להשמיע את דעתו".

71. במסגרת זו מוסדות התיכנון חייבים בשקיפות מלאה לציבור, כך בכל דיון יש חלק פומבי הפתוח לציבור, ובו ניתנת אפשר לציבור לשמוע ולהשמיע. שקיפות זו חודדה במסגרת חוק התכנון והבניה כגון בתיקונים מס' 101 ו-102 בהם תוקנו גם סעיפים 44-בג' לחוק התכנון והבניה (תיקון 101) אשר נועד "כחלק מהאמצעים להגברת השקיפות והמקצועיות בפעולת מוסדות התכנון" (כדברי הצעת החוק).

72. המשיבים 1, 2 - ר' מנהל התכנון (גם בכובעה כמ"מ יו"ר המועצה הארצית), ו/או יו"ר המועצה הארצית מוגדרים כראשי "הנדבך התכנוני- תפעולי" של מוסדות התכנון ובעלי האחריות הסמכות לתפעול מינהלי של המערך התיכנוני, אך הם בבירור לא "הנדבך הסטטוטורי", כך נכתב במסגרת שנתון מינהל התכנון מידי שנה שנועד "להגביר את השקיפות של פעילות מינהל התכנון ומאפשר בחינה ודיון ציבורי פתוח.", (ראו שנתון מנהל התכנון 2016 עמ' 12,13; כמו גם שנתון מינהל התכנון 2017 עמ' 16-19, שנתון מינהל התכנון 2019 עמ' 13-15 כמופיעים באתר מינהל התכנון). ואולם, אסור שינהגו בשירות עקב כוח סמכותם להחליט על סדר היום במוסדות התכנון, ולקבוע אילו נושאים יעלו לדיון ולא יזוהו דיון במוסדות השונים הארציים. שהרי החלטות אלה הן החלטות מינהליות שיש לקבלם תוך שק"ד מתאים. ולכן אין בסמכותה של ראש מינהל התכנון להיות "מסננת" לדיונים המחייבים את החלטתה ופרשנותה התכנונית של המשיבה 3, המועצה הארצית, לסעיפים בתוכניות, מבלי שהתקבלה על כך החלטת מוסד התכנון עצמו שלא לאפשר קיומו של דיון כזה, או להחליט שדין כזה יתקיים רק בעוד כך וכך חודשים.

73. עמדת יו"ר המועצה הארצית ו/או עמדת ראש מינהל התכנון הן עמדת חשובות ומהותיות, אך אין הם עמדת המועצה הארצית, כל עוד לא התקיים דיון על כך במוסד תכנון זה, ואין בסמכותם להחליט על דיונים סגורים לציבור לאור תכלית ומהות החוק התכנון והבניה כל עוד אלה לא עוסקים בדיונים פנימיים להחלטה בהתנגדויות של תוכנית או בדומה להם. חוק התכנון והבניה מאפשר להחליט על פרשנות, אישור ושינויים בתוכניות רק לגורמים המוגדרים בדין (או שהוסמכו כדיון) ובהליך מוסדר-למוסדות התכנון ולא לאורגנים בהם, וכך תמ"א 37 ח' עצמה קובעת כי הבמה להחלטות היא המשיבה 3, "המועצה הארצית", כאורגן מוגדר במפורש בסעיפים רבים, ולעניינו בסעיפים 7.2 ו- 6.9 לתמ"א. כך לדוגמה נדרש דיון במועצה הארצית לגבי תמ"א 37 ח' לאחר החלטת בג"ץ 8077/14 מיום 22.12.2015 שחייבה את תיקונה של תמ"א 37 ח' בכמה סוגיות (הכנסת העדיפות לטיפול ימי, חובת אישור המועצה הארצית לכל תוכנית פיתוח וכיו"ב), ולשם כך הזדרזה המועצה הארצית להתכנס ולהחליט ביום 2.2.16 על שינויים בתמ"א 37 ח' בהתאם לכך – שינוי שהביא לכך שתוכנית פיתוח לוותה (שמיצתה את מכסת הטיפול שהוגדרה בתמ"א במכלול הצפוני – הימי והיבשתי) מוקמת עם כל מרכיבי הטיפול בה כולם בים, פרט למיכל איחסון קונדנסט לחירום בלבד (כפי שנקבע גם בבג"ץ) שהוקם במכלול היבשתי בחגית.

74. מעבר לכך ידוע לנו כי בקשה בכתב לקיום דיון כזה הועלתה גם על ידי חברים במועצה הארצית עצמם, כגון בפניה של מ"מ חבר המועצה עו"ד אלי בן ארי שביקש במכתבו לגבי תמ"א 37ח' עוד ביום 15.7.18 דיון "לאור החשיבות שבמיצוי האפשרות לצמצם פגיעה בשטח איכותי וביזבוז של שטח פתוח, לקיים בכל זאת דיון בנושא זה, ובו לבחון גם מתן מענה לקשיים שהעלתה מנהלת מינהל התכנון בתשובתה לפניה."
75. יש להדגיש כי לא נדרשת הוראת חוק על מנת להכיר בזכות הטיעון, אלא היפוכו של דבר - על מנת לשלול את זכות הטיעון דרושה הוראת חוק ספציפית, ברורה ומפורשת (ראו סעיף 5 לדבריו של כב' הנשיא אהרן ברק בבג"ץ 531/79 סיעת הליכוד בעיריית פתח תקווה נ' מועצת עיריית פתח תקווה פ"ד לד(2) 566 (1980)). וראו גם עע"מ 1038/08 מדינת ישראל נ' געאביץ (11.8.09); בגצ 8871/17 פואה ואח' נגד ניצב יורם הלוי, מפקד מחוז ירושלים, ואח'. [(14/12/2017)]. וכזו לא קיימת בעניינו בדיון!!
- משכך, ולאור מעמדה של זכות הטיעון במשפט המינהלי, נכון היה לו המשיבים 1,2 היו מתאמים דיון מול המשיבה 3, והיו מאפשרות לעותרות להשמיע את טיעוניהם לגבי צמצום תאי השטח בתמ"א.
76. כל שביקשו העותרות הוא שיינתן בידם להציג בקשתן, ובזמן המתאים לאחר הקמת כל המתקנים "בקטע של תוכנית" מול מוסד התכנון עצמו שאישר את התמ"א המפורטת שהוא המועצה הארצית, ולא להיעצר על ידי "מסננת ראשית" בדמותה של ר' מינהל התכנון ויו"ר המועצה הארצית.
77. דומה הדבר לסוגיה שעלתה מול בית המשפט העליון בבג"ץ 2974/17 [בג"ץ שהוגש ע"י העותרת 3 – מוא"ז מגידו לגבי מיכל הקונדנסט בחגית], שאז לאחר דיון בבג"ץ שהמליץ למוא"ז מגידו לבקש במסודר לקיים דיון בנושא במועצה הארצית, התעשתה המועצה הארצית וקיימה דיון בסוגיה תוך זמן קצר מאד.
- מדוע כשהפעם הקדימו וביקשו מספר פעמים את הדיון הפומבי, והפתוח לציבור ישירות מהמשיבים 1,2 האחראים לסדר היום של המועצה הארצית, אין העותרות זוכים לאזן קשבת לקיום דיון כזה??**
78. על כן מחדלם של המשיבים 1,2 בתיאום וקיום דיון סגור לציבור בתמ"א 37ח', ושליטת זכות הטיעון של העותרות, מחייב את תיקון המעוות, תיאום וקיום דיון פומבי במועצה הארצית הפתוח לציבור.

2.ד. תכליתו של סעיף 6.9(א) לתמ"א 37ח' היא לצמצם שטחים שלא נדרשים יותר לתמ"א לאחר הקמת המתקנים ב"קטע של תוכנית", ולכן המועצה הארצית נדרשת לדון בכך:

79. הלכה היא, כי תכנית מתאר היא בגדר חיקוק, והיא מסורה - ככל חוק אחר - לפרשנותו של בית המשפט. [ראו לדוגמה עע"מ 2339/12 שוחט נ' הוועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר סבא (פורסם ביום 19.8.2013); ע"א 3213/97 נקר נ' וועדה מקומית הרצליה (31.8.99), עמ' 634]. עוד נקבע בפסיקה, כי פרשנות תכנית חייבת להביא בחשבון את תכלית ההוראה התכנונית, תוך התאמתה לנסיבות המשתנות. [ראו ע"א 8797/99 אנדרמן נ' ועדת הערר המחוזית חיפה (פורסם ביום 20.12.01)].

80. יודגש כי על פי הלכות המשפט המנהלי "פרשנותם של הקריטריונים, כפרשנותה של כל הוראה והנחיה,

צריך שתיעשה - במסגרת ניסוחה - על-פי המטרה המונחת ביסוד קביעתם של הקריטריונים" (בג"ץ 219/81 שטרית נ' שר החקלאות פ"ד לז' (3) 481, 487 (1983), עע"מ 7749/09 - אורט ישראל ואח' נ' הממונה על מחוז ירושלים במשרד הפנים ואח' (30/11/2011), רע"פ 4562/11 - אבראהים מוחתסב נ' מדינת ישראל (07/03/2013) ועוד). **והנחה כי הרשות תפעל על פיהם היא בבסיס העניין** [עע"מ 9156/05 משה גרידינגר נ' מריס ושרון ראפ (10.6.2008)], מה שלא נעשה במקרה דנן עד כה.

81. **סעיף 6.9(א)** הוגדר והוכנס לתמ"א 37ח' בכוונת מכוון, ובהמשך להחלטת המועצה הארצית מיום 1.1.13 (ראו **סעיף 29** לעיל, **ונספח "3"**) כשנקבע במפורש בסעיף 5 בפרוטוקול המועצה הארצית:

"שלאור המידע הידוע כעת ונתונים .. לא ניתן עדיין להצביע באופן חד משמעי על איתורים מדוייקים להקמת המרכיבים הימיים של התכנית, ... ובדבר הצורך לשמור על הגמישות התכנונית ביחס למרכיבים הימיים של התכנית [...]. **התכנית תקבע מנגנון לצמצום שטח המתחמים במהלך ההקמה**" (הדגשה שלי ת.מ) מכיוון ויש לשים לב למושג "במהלך ההקמה", ולמושג שהוגדר בתמ"א עצמה.

82. נוסח סעיף 6.9(א) לתמ"א "צמצום שטחים המסומנים בתכנית" קובע כך :

6.9	צמצום שטחים המסומנים בתכנית
	א. לאחר הקמת כלל מרכיבי מערכת הגז הטבעי בקטע של תכנית זו, רשאית המועצה הארצית, בהחלטה מנומקת, לאחר קבלת אישור רשות הגז הטבעי, לצמצם שטחים המסומנים בתשריט.

83. יצויין ויודגש כי המושג "רשאי" בסעיף זה הוא בבחינת "חייב" עם קיום התנאי "לאחר הקמת כלל מרכיבי מערכת הגז הטבעי בקטע של תכנית זו" (של תמ"א 37ח' בלבד!), וזאת בהתאם לתכלית הסעיף, והתמ"א, וההיסטוריה שהביאה להגדרתו ועידכונו בתוכנית, וההלכה הפסוקה.

84. **בהתאם לכך הסעיף מגדיר בלשונו ובתכליתו:**

84.1. "תנאי טכני" – של "הקמת כל המתקנים (של תמ"א 37ח') **בקטע של תוכנית זו**", כאשר קטע של תוכנית יכול להיות כל המתחם הצפוני, אך בה במידה ניתן לראות במושג "קטע של תוכנית" גם כחלוקה בסיסית יותר של "מקטע ימי" ו"מקטע יבשתי" בחלק התמ"א הצפוני, או אף מקטעים קטנים יותר הדנים באזור בתכנית כגון ביבשה ב"מתחם חגית", וב"מתחם דור" או תא שטח 225 או תאי שטח אחרים. ובים במתחם אסדת לווייתן העל מימית ומתחם הצנרת התת מימי. בשני המקטעים הבסיסים – המקטע הימי והמקטע היבשתי- כפי שפורט בחלק העובדתי בעתירה, **הוקמו כל המתקנים מפרוייקט לווייתן**, ובשניהם הוקמו מעל ל- 95% מהתשתית של מתקני "כריש תנין" – כאשר תמ"א 37ח' כלל לא חלה על מתקן הטיפול של תוכנית כריש תנין ועל חלק נרחב מתשתיות הצנרת (שהוקמו מחוץ לתחום התמ"א ומחוץ לתחום למים ריבוניים- עד למאגר כריש), והיא משתמשת ברשת הניהול התיכנונית של תמ"א 37 לתשתיות הצנרת בתחומי התמ"א בלבד!!

- 84.2. נדרש "אישור רשות הגז הטבעי", כאשר בהתנהלות המשיבים 1,2 הם לא מצאו לנכון לפנות ולבקש את אישורה של רשות הגז כמוגדר בסעיף ועל מנת להכין את הדיון שהתבקש. והעותרות ביקשו התייחסות מרשות הגז במכתב מיוני 2020 (ראו נספח "15"), ואולם עד רגע זה לא התקבלה עמדתה.
- 84.3. ולאור אלה, "רשאת המועצה הארצית" לצמצם שטחים המסומנים בתשריט מבלי שהדבר יחשב כשינוי לתכנית- בהתאם למושג המוגדר בסעיף לעניין זה מסור שיקול דעת למועצה הארצית להחליט על צמצום מתחמי תמ"א 37. אלא שהמועצה הארצית לא ביקשה אישור מרשות הגז הטבעי ולא את עמדתה, ולמועצה הארצית לא הוצגה הסוגייה במלואה, והיא אף לא שקלה ולא החליטה בדבר. מהות העתירה היא הבקשה שהנושא ידון מול המועצה הארצית על מנת שתחליט בדבר בהתאם להגדרה בסעיף 6.9(א) לתמ"א, ולהלכות מחייבות לגבי התשתית העובדתית ושיקול הדעת המינהלי.
85. מעבר לכך, בקליפת אגוז על "סמכות רשות" שהיא "סמכות חובה" בענייננו :
- 85.1. לטעמן של עותרות, המושג "רשאי" בסעיף 6.9(א) הוא בבחינת "חייב" לידון – ו"חייב להחליט" כשהתנאים הבשילו להפעלת הסמכות בהתאם ללשון ולתכלית סעיף 6.9(א), תכלית התמ"א, וההיסטוריה שהביאה להגדרתו של סעיף "צמצום השטחים" וגילומו בתוכנית, וההלכה הפסוקה.
- 85.2. בעא 8622/07 אהוד רוטמן נ' מע"צ החברה הלאומית לדרכים בישראל בע"מ (פורסם ביום 14.5.12) (להלן: "עניין רוטמן") דן ביהמ"ש העליון לגבי "סמכות רשות וחובה" ונקבע בסעיף 40: "נהוג להבחין בין סמכות חובה, שבגדרה מחויבת הרשות המינהלית לעשות את שהוסמכה ללא שיקול דעת; לבין סמכות רשות, המקנה לרשות שיקול דעת אם להפעיל את הסמכות שניתנה לה או להימנע מהפעלתה (זמיר, בעמ' 319-320); דפנה ברק-ארז משפט מינהלי כרך א 216 (2010) (להלן: ברק-ארז)). חרף השוני המושגי בין סמכויות אלו, בפועל ההבחנה ביניהן עשויה להיטשטש עד שניתן לשרטט "רצף של סמכויות הנבדלות זו מזו בהיקף שיקול הדעת הנלווה להן" (ברק-ארז, בעמ' 219). לחלופין אפשר לומר כי "אין סמכות שהיא סמכות רשות טהורה ואף אין סמכות שהיא חובה טהורה. בכל סמכות וסמכות יש רכיבים של חובה ורכיבים של רשות" (זמיר, בעמ' 323). הסיבות לכך הן שלעיתים לסמכות חובה נלווים תנאים להפעלתה אשר מחייבים הפעלת שיקול דעת; או שבגדר הפעלת סמכות רשות קיימת רק חלופה אחת סבירה כך שלא נותר למעשה מקום להפעיל שיקול דעת בעניינה (ברק-ארז, בעמ' 219-220; זמיר בעמ' 322).
- וכך נקבע בעניין רוטמן:
- " יוצא אפוא כי ניסוח מצווה עשוי להתפרש בנסיבות מסוימות כמותנה בהפעלת שיקול דעת קודם להפעלת הסמכות, ואילו ניסוח מרשה עשוי להתפרש כמחייב את הרשות להפעיל את הסמכות בהתקיים נסיבות או תנאים מסוימים." (הדגשות שלי ת.מ.)
- 85.3. כך למשל, במקרה שעסק בפירוש סמכותו של שר הפנים בהתאם לפקודת קביעת הזמן, 1940 להורות על החלת שעון קיץ – הכריע בית משפט זה כי יש לפרש את המונח May במשמעות של Shall, היינו כסמכות חובה (ראו בג"ץ 217/80 סגל נ' שר הפנים, פ"ד לד(4) 429, 445 (1980)).
- כך בבג"ץ 150/69 רייד נ' מנהל אגף העתיקות והמוזיאונים במשרד החינוך והתרבות, פ"ד כד(1) 204, 208-209 (1970) נפסק כי יש לפרש את הדיבור "רשאי" בסעיף 19 לפקודת העתיקות (דאז) כמטיל חובה על מנהל אגף העתיקות להשתמש בסמכויותיו, כאמור בסעיף 5 לפס"ד זה ע"י כבוד השופט כהן (ז"ל) כי: " אמנם השתמש המחוקק בסעיף 19 של הפקודה במילים "רשאי המנהל", ביטוי שלכאורה מראה, שאין המשיב חייב להשתמש בסמכויות לפי אותו הסעיף, אך כבר נפסק לא פעם, ששימוש בביטוי כזה יש בו לפעמים כדי לחייב את בעל הסמכות להפעיל אותה." (הדגשה שלי ת.מ.)

85.4. גם אם יקבע כי סמכות המשיבה 3 אינה בחזקת "סמכות חובה" אלא בגדר "סמכות רשות", הרי, חובתם של המשיבים 1,2 להעמיד את טיעוני העותרים אל מול המשיבה 3, ובהתאם לדין, היא צריכה להחליט להפעיל את שיקול דעתה ובזמן כדי להחליט אם ראוי, או שמא אין זה ראוי להפעיל את הסמכות. וכדברי כבוד השופט ת' אור בבג"ץ 3872/93 מישראל בע"מ נ' רוח"מ ושר הדתות, פד"י מז(5) 485, 497: "רשות שנתונה בידה סמכות לשיקול ולהחליט, הופקדה בידה לא רק זכות להפעיל את הסמכות, אלא גם חובה לשיקול את הפעלתה ולהפעילה כשמוצדק הדבר" (הדגשה שלי ת.מ.)

85.5. וכפי שציין הנשיא שמגר בבג"צ 3094/93 התנועה למען איכות השלטון נ' ממשלת ישראל, פ"ד מז(5) 404, עמ' 423 לגבי "הימנעות מהפעלת סמכות שבשיקול דעת" וקבע כי :

"עניין הפעלתו של שיקול-דעת, אין הבדל בין הפעלת סמכות לבין הימנעות מהפעלת סמכות: בהתקיים התנאים המקדמיים הדורשים הפעלת הסמכות, חייבת הרשות הסטוטורית לפעול. מכאן כי גם אם הרשות ממאנת להפעיל סמכות שבשיקול-דעת, ניתן לבחון את הימנעותה האמורה מפעולה לפי אמות המידה המקובלות בעת בחינתן של סמכויות סטוטוריות, היינו ניתן לבחון אם הימנעות משימוש בסמכות נבעה משיקולים סבירים או שמא חייב מכלול הנסיבות את הפעלת הסמכות; כן נבחן אם ביסוד הימנעות אינם מונחים חוסר סבירות, שרירות או הפליה, העלולים לפסול את מעשיה או מחדליה של הרשות. משמע, לא רק הפעלת סמכות בנסיבות שבהן הפעלתה אינה סבירה, אלא גם הימנעות מהפעלת סמכות שבשיקול דעת בשל טעמים בלתי סבירים, יכולה להוליך למסקנה כי הימנעות מפעולה היא בטלה." (שם) [הדגשות שלי ת.מ.]

רוצה לומר כי גם הימנעות מהפעלת סמכות שבשיקול דעת צריכה להיעשות בהתאם לאותם המבחנים והכללים. ובמידה והימנעות מהפעלת הסמכות נעשית בשל טעמים בלתי סבירים או במחדל מעשיה או השתהות, הרי ניתן לקבוע שמחדל זה הזו היא פסול מעיקרו, ומחייב תיקון המעוות.

85.6. תכלית זו אינה מלמדת כי על המועצה הארצית יש "חובה מוחלטת", אלא על חובה לאחר שיקול דעת, ובמיוחד כאשר קיים "טעם מיוחד" שבו מתקיימים התנאים הטכניים של הסעיף בתמ"א, וזאת בהתאם להחלטות שהביאו להגדרת סעיף 6.9(א) לתמ"א [ראו והשוו בג"ץ 11745/04 רמות למען הסביבה נ' המועצה הארצית לתכנון ולבניה, פסקה 19 (4.9.2008); בג"ץ 1260/06 הקואליציה למען שימור הרי ירושלים נ' המועצה הארצית לתכנון ולבניה, פסקה 4 (10.8.2006) פסקה 5]

86. מעבר לכך, חובתה של הרשות המנהלית, ובענינו המשיבים, שלא להשתהות בקיום דיון לצמצום שטחי התמ"א בכך נובעת מכמה מקורות. ראשית, היא נובעת מחובתה הכללית של הרשות לנהוג בהגינות. פעולה של הרשות תוך זמן סביר משרתת הן את האינטרס הציבורי והן את הפרט עצמו הממתין להחלטתה (ראו: דפנה ברק-ארז המשפט המינהלי כרך א' 407 (2010) (להלן: ברק-ארז)). שנית, באופן כללי יותר ניתן לציין כי הרשות מחויבת אף בצדק דינוני כלפי האזרח, וכדברי השופט זמיר: "הצדק אינו חד-סטרי. כשם שהוא עשוי לחסום טענה של האזרח, כך הוא עשוי לחסום גם טענה של הרשות" (ע"א 1188/92 הוועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים נ' ברעלי, פ"ד מט(1) 463, 472 (1995)).

שלישית, היא נובעת מן החובה הכללית המוטלת על הרשות לפעול במהירות הראויה, חובה שקיבלה עיגון חוקי בסעיף 11 לחוק הפרשנות, התשמ"א-1981 הקובע כי הסמכה או חיוב לעשות דבר, בלי קביעת זמן לעשייתו – משמעם שיש סמכות או חובה לעשותו במהירות הראויה.

87. כמו כל רשות מינהלית, כל אחד מהמשיבים, ובמיוחד המועצה הארצית מחויבת לפעול בהתאם לעקרונות חוקיות המינהל, ואך ורק בגדרי הסמכות שניתנה לה בדין, וכפי שנפסק לאחרונה לדוגמה ברע"א 2933/18 עיריית אור עקיבא, ואח' נגד מקורות חברת מים בע"מ ואח' (01/08/2019) :

”מושכלות יסוד, כי 'עקרון חוקיות המינהל' מחייב את הרשות המנהלית לפעול אך ורק בגדרי הסמכות שניתנה לה בדין, והיא אינה רשאית לסטות מהן 'אם הימין ואשמאילה'.

אין הרשות המבצעת מוסמכת לקבוע על דעתה כי חקיקה זו נאה בעיניה, ואילו אחרת – איננה. הליכה בדרך זו תחטא ל'עקרון החוקיות', ותטשטש את ההפרדה בין הרשויות – המחוקקת אל מול המבצעת (ראו : בג"ץ 4491/13 המרכז האקדמי למשפט ולעסקים נ' ממשלת

ישראל, פסקה 16 לחוות דעתו של הנשיא (דאז) א' גרוניס (2.7.2014)). " (ההדגשה שלי ת.מ.)

88. מכיוון **שסעיף 6.9(א) הוא בבחינת הוראה חקוקה** שהוגדרה למועצה הארצית הרי יש לפעול לפיה .

בהמשך למפורט בפרק העובדתי, המדינה הצהירה כבר לפני מעל לשנתיים וחצי כי מוצתה מיכסת הטיפול במתחם הצפוני בתמ"א 37ח' (**סעיפים 34-35** לעיל), ובהמשך לפירוט של מצב הקמת המתקנים במתחם הצפוני ברור כי הסתיימה הקמת כל המתקנים במתחם הצפוני של פרוייט לווינתן, וכך גם התשתיות ל"צנרת הספקים" בתחומי תמ"א 37ח' כפי שהוגדרה **בסעיף 56** לעיל.

89. כל גוף מנהלי, ועל אחת כמה וכמה כל אחד מהמשיבים, אמור לקבל את החלטותיו באופן מסודר, לאחר תהליך סדור של איסוף נתונים, ולאחר בחינת כלל השיקולים הרלוונטיים. הליך מסודר של קבלת ההחלטות נועד להבטיח את רצינותם של הדיון וההכרעה ולאפשר קיומה של בקרה פנימית, הנדרשת כתנאי לקבלת החלטה ראויה (בג"צ 4733/94 **נאות נ' מועצת עיריית חיפה**, פ"ד מט(5) 111 (1995)).

90. וכפי שנקבע, לקיום הליך שכזה חשיבות גם בהיבט קיומה של בקרה חיצונית ושקיפות ההליך שהרי :

"שקיפות ובקרה אלה יהיו אפקטיביים רק אם יהיו תיעוד ודיווח מהימנים וראויים. הדבר מחייב

עריכתו של פרוטוקול אשר יספק מידע נדרש לביקורת ולפיקוח על עבודת גופי התכנון, כדי להבטיח

כי פעלו כהלכה" (בג"צ 5593/07 **ברנד ניס נ' המועצה הארצית לתכנון ובניה משרד הפנים**

((21.12.2009)).

91. מכל אלה עולה כי **תכליתו של סעיף 6.9(א) לתמ"א 37ח' היא לצמצם שטחים שלא נדרשים יותר לתמ"א**

לאחר הקמת המתקנים ב"קטע של תוכנית", ולכן המועצה הארצית הייתה צריכה משכבר לדון בצמצום

זה- הן בצמצום המתחמים הימניים והן בצמצום המתחמים היבשתיים של תמ"א 37ח'.

מילוי התנאי הטכני, כפי שפורט בהרחבה, **מביא לחובת המשיבה 3 לדון בכך**, היא צריכה לעשות זאת

במהירות הראויה, ועליה לתאם דיון פומבי, פתוח לציבור, שיאפשר במה וזכות טיעון לעותרות.

3.ד. הפגיעה בכללי הצדק הטבעי, בזכות טיעון העותרות, ובחובת השמיעה של המועצה

הארצית הביאו לפגם בתשתית העובדתית שהוצגה בפני המועצה הארצית ומלמדים כי

יש לתקן פגם זה בדיון מתאים פתוח לציבור במועצה הארצית:

92. זכות הטיעון, שמקורה בכללי הצדק הטבעי, הינה מזכויות היסוד המוכרות בשיטת המשפט שלנו, והיא

נובעת מחובת ההגינות הכללית שרשויות שלטון מחויבות בה. כך העיקרון בדבר זכות הטיעון הינו

אחד מכללי ההגינות המנהלית ומסממניו המובהקים של הליך מינהלי הוגן. תכליתה של זכות

הטיעון היא להבטיח כי הרשות תתייחס בהגינות לענייניו של האזרח, תוך התחשבות במכלול

העובדות והשיקולים הרלוונטיים [ראו : בג"ץ 3495/06 **מצגר נ' היועץ המשפטי לממשלה**, פסקה

9 (30.7.2007)]. כפי שהדגשנו לעיל לא נדרשת הוראת חוק על מנת להכיר בזכות הטיעון, אלא היפוכו של

דבר - על מנת לשלול את זכות הטיעון דרושה הוראת חוק ספציפית (ראו סעיף 5 לדבריו של כב' הנשיא

אהרן ברק בבג"ץ 531/79 **סיעת הליכוד בפתח תקווה נ' עיריית פתח תקווה** פ"ד לד(2) 566 (1980)).

93. יודגש כי לקיומה של זכות הטיעון השלכה ישירה גם על שאלת התשתית העובדתית שיש להציג

מול הרשות המינהלית, שכן פעמים רבות מידע רב שיכול לסייע לרשות לקבל את ההחלטה הנכונה

נמצא בידיו של הפרט שעתיד להיפגע ממנה [בג"ץ 7289/11 **קרייזי וואו בולז בע"מ נגד שר**

התעשייה והמסחר ואח', (09/05/2013)]. ולכן חובתה של הרשות היא לאפשר למי שעלול להיפגע

מהחלטתה הזדמנות הוגנת וסבירה להשמיע את טענותיו, ולאחרון זכות יסוד להשמיען.

94. בהקבלה ובצד האמור, בבג"ץ 701/81 מלאך נ' יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה פ"ד לו(3) עמ' 110 (1982) נפסק: כי "זכות השמיעה היא אחת מזכויות היסוד של הצדק הטבעי ... משמעותה היא כי היא חייבת להיות מופעלת לא רק כדי לצאת לידי החובה הפורמאלית, אלא יש לקיימה בתנאים הוגנים סבירים". שהרי קיום דיאלוג וחובת שמיעה של הרשות הם בליבת הדיון של כללי הצדק הטבעי ובמטרה שמלוא התשתית העובדתית תעמוד מול הרשות המנהלית.
95. הלכה מושרשת היא שכל החלטה של רשות מינהלית חייבת להתבסס על תשתית ראייתית מספקת, לאחר תהליך מקיף ויסודי של איסוף ועיבוד הנתונים [ראו מבין רבים בג"ץ 5999/10 זיק דינור נ' שר התמ"ת, פסקה 12 (29.11.2011) (להלן: "עניין זיק דינור"); בג"ץ 297/82 ברגר נ' שר הפנים, פ"ד לו(3) 29, 48-50 (1983); דפנה ברק-ארוז, משפט מינהלי כרך א 270-269 (2010) (להלן: "ברק ארוז")].
- תכלית ההקפדה על הליך מינהלי תקין היא להבטיח שהחלטת הרשות תתקבל על סמך הנתונים הרלוונטיים ולאחר בחינה מעמיקה של השיקולים השונים. הליך תקין של קבלת החלטות מגדיל את הסבירות שהחלטה עצמה תהיה ראויה וסבירה [ראו: בג"ץ 1027/04 פורום הערים העצמאיות נ' מועצת מקרקעי ישראל, פסקה 35 לפסק דינה של השופטת ע' ארבל (9.6.2011)].
- על בחינת המידע הרלוונטי להיות עניינית והוגנת. בכלל זה, על הרשות ליתן דעתה גם להשלכות של החלטתה על הגורמים הרלוונטיים (ראו: עניין זיק דינור, פסקה 12; בג"ץ 3379/03 מוסטקי נ' פרקליטות המדינה, פ"ד נח(3) 865, 899 (2004) (להלן: עניין מוסטקי); בג"ץ 7120/07 אסיף ינוב גידולים בע"מ נ' מועצת הרבנות הראשית לישראל, פסקה כ"ו לפסק דינו של השופט א' רובינשטיין (23.10.2007)).
- חשוב לציין כי הדין אינו קובע דרך יחידה לאיסוף הראיות, וכי האיסוף יכול להתבצע בדרכים שונות, לרבות הסתמכות על נתונים מגופים אחרים בעלי מומחיות בתחומם (ברק-ארוז, בעמ' 442).
96. בעניינו קיימים פגמים וחריגה מכללי צדק טבעי, מקיום דיון סגור לציבור, מאי מתן זכות טיעון, ומאי קיום חובת השמיעה של המועצה הארצית לכל אורך ההליך בסוגיה זו:
- 96.1. ההחלטה לקיים דיון סגור במועצה הארצית בעניין דיווח סטטוס מימוש תמ"א 37ח', וקיום דיון סגור לציבור במועצה הארצית בפברואר 2020 בעניין דיווח על מימוש תמ"א 37ח' לאחר 5 שנים.
- 96.2. אי קבלת החלטה בדיון המועצה הארצית (פברואר 2020) לגבי תיאום וקיום דיון לצמצום מתחמי התמ"א תוך מס' חודשים (לאחר סיום הקמת מיכל הגיבוי לאיחסון קונדנסט בחירום בחגית).
- 96.3. הצגת תשתית עובדתית חלקית, חסרה ופגומה בדיון המועצה הארצית בפברואר 2020, במיוחד כאשר מערך לויתן פעיל, ומזרים גז טבעי למערכת הגז הארצית כבר מדצמבר 2019!
- 96.4. הימנעות מתשובה לפניית העותרות ממרץ 2020 בניגוד למתחייב בדיון, ובעיקר לאחר שמעבר על תמליל הדיון במועצה הארצית (שהופץ לציבור רק בסוף אפריל 2020) לימד על הפגמים הרבים.
- 96.5. אי מתן מענה לבקשות הברורות לאחר דיון זוטא עם יו"ר המועצה הארצית מיום 8.9.20, והימנעות ממענה למכתב ההתראה הנוסף שנשלח ע"י העותרות ביום 25.10.20.
- 96.6. מעשים ו/או מחדלים אלו נעשו בחריגה מכללי צדק טבעי והגינות המחייבת את רשות המנהלית לא לקיים מעשיה במחשכים, לא ניתנה זכות טיעון לעותרות, לא הועברו פניותיהן לחברי המועצה הארצית, ודבר מזה לא הוצג מול המועצה הארצית באי אלו מדיוניה בשנת 2020.
- וזאת למרות שמוסד התכנון והרשות בעלת יכולת ההחלטה לגבי תמ"א 37ח' היא המועצה הארצית ולא יו"ר המועצה הארצית (המשיב 1) ולא ר' מינהל התכנון (המשיבה 2).
97. חריגות אלה מכללי צדק טבעי, ואי מתן הזדמנות וזכות לעותרות להשמיע את טיעוניהן, ולמועצה הארצית לשמוע אותן, מחייבת לקיים דיון במועצה הארצית ייעודי בהתאם לבקשת העותרות- דיון לגבי צמצום שטחים במתחמי תמ"א 37ח'. אין בסמכותם של ראש מינהל התכנון ויו"ר המועצה הארצית להיות "מסננת" לדיונים המחייבים את החלטתה ופרשנותה התכנונית של המועצה הארצית, מבלי שהתקבלה על כך החלטת מוסד התכנון עצמו שלא לאפשר קיומו של דיון כזה.

4.ד. החלטת יו"ר המועצה הארצית שלא לתאם דיון במועצה הארצית בעניין צמצום

המתחמים בתמ"א 37' נגועה בחוסר סבירות מינהלי קיצוני, ובשיקול דעת מוטעה:

98. עקרון חוקיות המינהל – שביסוד המשפט המינהלי – מורה, כי רשות מינהלית מוגבלת בפעולתה לאותן ד' אמות שהתיר לה המחוקק [בג"ץ 1/49 בז'רנו נ' שר המשטרה, פ"ד ב 80 (1949); בג"ץ 1405/14 פרופ' סלון נ' המשנה למנכ"ל משרד הבריאות (2014) ורבים אחרים]. יודגש כי ההסמכה בחוק אינה דרישה משפטית-טכנית גרידא, אלא לרשות המינהלית צורך בה לשם רכישת אמון הציבור בפעילותה, הממומנת במשאבים ציבוריים של העם. כדברי המלומד זמיר, "העיקרון בדבר חוקיות המינהל נובע באופן הכרחי מעצם המהות של הדמוקרטיה. הדמוקרטיה מקנה את הריבונות לעם. העם הוא שמקנה לממשלה ולכל רשות מינהלית אחרת, באמצעות חוקים, את כל הסמכויות שבידיהן ואין בידיהן אלא הסמכויות שהחוק הקנה להן" (יצחק זמיר הסמכות המינהלית כרך א' 50 (תשנ"ו-1996)). יתר על כן, **חריגת רשות מסמכויותיה מהווה התנהלות בדורסנות**, ולצערנו התנהלות המשיבים 1,2 בהימנעות ממענה לפניות העותרים נגועות בהתעלמות מתמשכת מפניות ראשי העותרות המייצגים ציבור תושבים גדול מאד.

99. אמנם למינהל נתון שיקול הדעת האם וכיצד להשתמש בסמכויות שהופקדו בידיו, כך למשיב 1 כיו"ר המועצה הארצית, ולמשיבה 2 כמ"מ נתונה הסמכות לנהל את ישיבות המועצה הארצית מתוקף **סעיף 44** לחוק התכנון והבניה, ובין היתר הסמכות לקביעת סדר היום של דיוני המועצה הארצית, ואולם סמכות זו נבחנת בראי ההליך המינהלי, כמו גם החלטות ניהול הישיבות הנובעות מסמכות זו. וככל החלטה מינהלית היא נבחנת על בסיס תשתית עובדתית, ושיקוד הדעת שעמד בבסיס ההחלטה (כולל הימנעות).

100. על אלה ברורה ההלכה כי ביהמ"ש הנכבד יתערב בהחלטות רשות מינהלית ומוסדות תכנון אך באם החלטותיהן נגועות במרעין בישין של המשפט המנהלי (פגם חוקי, חריגה מסמכות, פגיעה בכללי צדק טבעי, חוסר סבירות קיצוני, וכן באי שקילת שיקולים מחייבים או במתן משקל לא נכון לשיקול מסויים). עד כה הוצגה החריגה מכללי צדק טבעי, אך עתה נעסוק בבחינת שיקול הדעת המוטעה שנעשה בעניינו.

101. לגבי חוסר סבירות יתערב ביהמ"ש רק ב"מקרי קיצון" (ראו מבין רבים ולאחרונה בבג"ץ 7150/16 המרכז הרפורמי לדת ומדינה התנועה ליהדות מתקדמת נגד שרת המשפטים, פסקה 56 והאסמכתאות שם (פורסם ביום 21.9.20). בבג"ץ 3017/05 חברת הזרע (1939) בעמ' נ' המועצה הארצית לתכנון ובניה (פורסם ביום 23.03.11) נקבע בסי' 38 לפסק הדין:

"התערבות בית משפט זה במעשה מינהלי בעילה של אי-סבירות מוגבלת למקרים בהם החלטת הרשות לוקה בחוסר סבירות קיצוני, במובן זה שהיא חורגת לחלוטין ממתחם האפשרויות הסבירות שעמדו בפני הרשות בנסיבות אותו ענין" (הדגשה שלי ת.מ.)

102. החובה לדון בכל השיקולים הרלבנטים, וליתן משקולות מתאימים ובאיזון הנכון היא חובת כל גוף ורשות, על אחת כמה וכמה על יו"ר המועצה הארצית ור' מינהל התכנון המנהלים את מוסדות התכנון.

"האיזון בין האינטרסים השונים הופקד על-ידי המחוקק בידיו של המשיב מס' 2, וכל עוד הוא שקל את השיקולים ראויים ונתן להם את המשקל הראוי, לא נתערב. אך אם שיקוליו של המשיב מס' 2 לוקים בחוסר תום לב, בשרירות, באפליה או בחוסר סבירות – לא נהסס מלהתערב" (בג"ץ 148/79 סער נ' שר הפנים, פ"ד לד(2) 169, 178, פסקה 8 (1979), הדגשה שלי ת.מ.)

103. נזכיר כמפורט בסעיף 37 לפרק העובדתי **ובנספח "8"**, באוגוסט 2018 כתב יו"ר המועצה הארצית:

4. מעבר לאמור יצוין כי קביעת סדר יומה של המועצה הארצית הינה מסמכותו של יו"ר המועצה הארצית. בהינתן האמור לעיל, בהתחשב בעובדה כי המועצה הארצית עודכנה באופן שוטף במימוש התמי"א והיות וחמש השנים אשר בסיומן יש לעדכן את המועצה יסתיימו בעוד כשנה, לא סבור יו"ר המועצה הארצית כי יש מקום לעדכון נוסף של המועצה בשלב זה.

ומאז העותרות המתינו בסבלנות ובציפייה דרוכה לאותו דיון בתום 5 השנים מאישור התוכנית, אלא שדיון זה נערך בתחילת 2020 כדיון סגור לציבור, על אף מודעות המשיבים 1,2 לפניות ובקשות העותרות לדון בסוגיית צמצום המתחמים, ובוודאי לאחר הקמת המתקנים והפעלה שוטפת של מערך לויתן.

104. במישור שיקול הדעת, העותרות יטענו כי שק"ד שהופעל על ידי המשיבים 1,2 היה פגום ומוטעה, ולא שקל או לא איזן נכון את זכויות היסוד – זכות הטיעון של העותרות וחובת השמיעה של המועצה הארצית, ובחריגה מעקרון השקיפות וכללי צדק טבעי בקיום דיון סגור לגבי "דיווח סטטוס מימוש תמ"א 37ח". כל אלה מלמדים על איזון פגום בין זכויות, ועל שק"ד מוטעה, לא מאוזן, ובלתי סביר. וכל זאת כאשר המשיבים 1,2 מודעים עוד מאמצע 2018 שהעותרות מבקשות לטעון ולשכנע את המועצה הארצית שהמצב העובדתי בשטח מלמד שהגיעה העת לצמצם את מתחמי תמ"א 37ח' ובהתאם למוגדר בהוראותיה.

105. על כל אלה יש להוסיף ולהדגיש כי המשיבה 3, וחברי המועצה הארצית צריכים להיות מעודכנים בכל הקשור בתכנון המדינה – ברמה הלאומית, ועניין זה כולל גם למרחב הימי – לפחות עד לגבול המים הריבוניים שם נעצרת תחולתו של חוק התכנון והבניה. ובמיוחד בדיון בפברואר 2020 שנועד ככתוב בסדר היום לאותו הדיון ובפרוטוקול "תמ"א 37ח' - דיווח למועצה הארצית על קידום מימוש וביצוע מרכיבי התכנית"

106. לא רק שהדיון צריך להיות פומבי ופתוח לציבור, הרי יש להציג בו את מלא התשתית העובדתית במימוש וביצוע מרכיבי התכנית - תמ"א 37ח' - בכל 5 השנים, ובהם בין היתר **לכלול את** :
106.1. הצהרת המדינה מאמצע 2018 כי מוצה הספק הטיפול במתחם הצפוני של תמ"א 37' – כלומר לא ניתן להקים יותר מתקני טיפול בים וביבשה במתחם הצפוני.

106.2. פניותיהן הרבות של העותרות הטוענות שיש לצמצם את מתחמי התמ"א והגיעה העת לעשות כן.

106.3. המועד בו ניתן יהיה לצמצם את מתחמי תמ"א 37ח' בהתאם לתכלית ס' 6.9(א) לתמ"א הגיע !

העובדה שהמועצה הארצית לא עודכנה במצב זה ובשקולים ועובדות אלה, בנוסף על המידע החלקי, הפגום והחסר שהוצג מול חבריה, מלמדים על הצגת תשתית עובדתית חסרה וחלקית המביאה גם לשיקול דעת מוטעה בחוסר החלטה על קביעת מועד לדיון בצמצום המתחמים מהתמ"א – ואי-מילוי הוראה ברורה בה- המוגדרת בסעיף 6.9(א) לתמ"א. בכל אלה צריך היה לעדכן את המועצה הארצית וחבריה, והמחדל מכך הוא בלתי סביר באופן קיצוני. על כן החלטות יו"ר המועצה הארצית ור' מינהל התכנון בלתי סבירות והתקבלו תוך שיקול דעת מוטעה.

107. לא זו אף זו, ידועה ההלכה "חובתה של הרשות שלא להשתהות [...] נובעת מחובתה הכללית

של הרשות לנהוג בהגינות" (דברי השופטת ברק-ארז, בעע"מ 8832/12 עיריית חיפה נ' יצחק סלומון בע"מ, בפסקה 19 לפסק-דינה (15.4.2015)). וההחלטה של המשיבים הן שלא לעדכן את המועצה הארצית במיצוי יכולת הטיפול, ובבקשת העותרות החוזרת לדון בצמצום המתחמים, כמו גם להימנע מלהשיב לפניות הרבות של העותרות תוך השארתן "תלויות באוויר" וללא תאריך יעד למתן החלטה נגועה בשק"ד לא מאוזן, מוטעה, ובלתי סביר, ובהתנהלות בניגוד להגינות בה המשיבים חבים לכל אזרח ועל אחת כמה וכמה לעותרות המייצגות ציבור גדול ורב.

108. לאור זאת על ביהמ"ש הנכבד ליתן סעד לעותרות ולקבוע כי בהחלטות המשיבים 1,2 לקיים דין סגור במועצה הארצית, ושלא לקיים דיון בצמצום מתחמי תמ"א 37ח', ובאי מתן מענה לפניות העותרות נפלו פגמים מינהליים מהותיים – כאלה שלא ניתן לעבור עליהם לסדר. ויש לקבוע שהמועצה הארצית חייבת לדון במהרה בצמצום מתחמי התמ"א, בדיון פתוח לציבור תוך מתן הזדמנות נאותה וזכות טיעון לעותרות בנושא.

5.ד – המשיבות אינן חוסות תחת חזקת תקינות המעשה המנהלי בהליכים שהביאו לקיום דיון סגור במועצה הארצית, כמו גם במחדל ממתן מענה לעותרות, ולכן על נטל הראיה לעבור אליהם להוכיח אחרת:

109. המשיבים, כמו כל רשות מינהלית אחרת, מחויבים לעקרון חוקיות המינהל, המהווה נורמה בסיסית במשפט הציבורי. כפי שנפסק בע"א 7368/06 דירות יוקרה בע"מ נ' ראש עיריית יבנה, פסקה 33 (27.6.2011) ובפסקי דין רבים אחרים. עקרון זה מורה, כי:

"כוחה של הרשות הציבורית נובע מהסמכויות שהוקנו לה בדין, ואין בלתן. הדין הוא שמוליד את כוחה של הרשות לפעול, וגבולות כוחה מתוחמים לגבולות ההסמכה שהוענקה לה בדין. זהו 'האל"ף-ף-בי"ת של המשפט המינהלי'...עקרון חוקיות המינהל מחייב הקפדה מיוחדת בכל הנוגע לפעולות העלולות לפגוע בזכות יסוד של הפרט. פעולה של רשות הפוגעת בזכות יסוד טעונה הסמכה חוקית מפורשת" (הדגשות שלי ת.מ.)

הנה כי כן, יו"ר המועצה הארצית ור' מינהל התכנון מוגבלים לפעול "בתוך דל"ת אמות הסמכות שהוקנתה לה בחוק", היינו, הם רשאים לבצע רק אותן פעולות שחוק התכנון והבניה ועקרונות המשפט המנהלי הסמיך אותם לעשותן (דפנה ברק-ארז משפט מינהלי כרך א 97 (2010) (להלן: ברק-ארז). ככל שהם "חורגים מגבולות ההסמכה שקבע המחוקק כי אזי פעולתם הינה בלתי חוקית וחסרת תוקף משפטי" (ראו אהרן נמדר, תכנון ובניה כרך א 122 (2015), עמ' 159)

110. כך גם חזקת תקינות המעשה המינהלי שיש לרשויות מינהליות היא חזקה הניתנת לסתירה, ואפילו בראיות נסיבתיות, חלקיות ומינימליות. "ולעתים די אפילו בנסיבות המקרה כדי לערער את החזקה, ולהעביר את נטל הראיה אל הרשות המינהלית [...].". (בג"ץ 1227/98 מלבסקי נ' שר הפנים, פ"ד נב(4) 690 (1998)). כך גם בבג"ץ 2731/11 עמותת אל סדק נ' הוועדה למינוי קאדים, פס" 16 (14.6.2011) כי, "ודי ביצירת ספק מהותי כדי להעביר את הנטל לכתפיה של הועדה" [הדגשה שלי ת.מ.]

111. את חזקת תקינות המעשה המנהלי ניתן, בין היתר, להפריך, באמצעות הצבעה על פגמים מהותיים שנפלו בהליך קבלת ההחלטות, בגינם לא ניתן לצאת מנקודת הנחה כי פעולת המינהל התבצעה כדין (ראו למשל: בג"ץ 3751/03 אילן נ' עיריית תל-אביב-יפו, פ"ד נט(3) 817, 842, 847 (2004)).

112. ובענייננו, אירעו פגמים מינהליים מהותיים בפעולות יו"ר המועצה הארצית (המשיב 1) ור' מינהל התכנון (המשיבה 2), בחריגה מעקרונות בסיס וכללי צדק טבעי בהליכים לתיאום וקיום הדיון במועצה הארצית (המשיבה 3) לעידכון סטטוס מימוש תמ"א 37ח', ובסירוב והימנעות ממענה לבקשת העותרות לקיים דיון במועצה הארצית בצמצום השטחים בתמ"א 37ח' כמפורט בהרחבה בפרק העובדתי, כשבכל אחד ואחד מהם יש כדי סדיקת חזקת התקינות המנהלית של המשיבים, ובהם בין היתר:

112.1. תיאום דיון סגור לציבור בנושא עידכון סטטוס מימוש תמ"א 37ח' לאחר 5 שנים בניגוד לעקרונות מחייבים של שקיפות ופומביות הדיון.

112.2. קיום דיון סגור לציבור במועצה הארצית תוך פגיעה בכללי צדק טבעי, בעקרונות פומביות הדיון, שקיפות וחופש הביטוי, ומניעת זכות טיעון מהעותרות מחד, וחובת השמיעה החלה על המועצה הארצית מאידך.

112.3. הצגת תשתית עובדתית חסרה ופגומה למועצה הארצית בדיון בפברואר 2020.

- 112.4. הימנעות מהחלטה על תיאום דיון במועצה הארצית לצמצום שטחים שאינם נדרשים יותר למימוש תמ"א 37' לעת סיום "קטע של תוכנית", ובוודאי שלאחר הקמת כל מתקנים במתחם הצפוני [אף בהתאם ללוחות הזמנים (המוטעים ומוטים) שהוצגו בפברואר 2020].
- 112.5. התעלמות המשיבים מחובתם לקיים את הוראת סעיף 6.9 (א) לתמ"א שהוגדרה בכוונת מכוון ע"י המועצה הארצית לאור תכלית התמ"א ולאחר מימושה, ומיצוי מכסת הטיפול שאיפשרה.
- 112.6. חוסר מענה לפניית העותרות בניגוד למתחייב מחוק ההנמקות, ואף הימנעות ממתן מענה לאחר דיון זוטא בהיוועצות החזותית בין העותרות למשיב 1.
113. על כן העובדות ונסיבות מקרה זה והראיות הרבות לפגמים מינהליים, פגיעה בעקרונות מפתח ופגיעה וחרגה מכללי צדק טבעי, ומחדל והתעלמות מפניות העותרות מלמדים כי נסתרה חזקת תקינות המעשה המנהלי של המשיבים. ולכן, כמוגדר באופן בסיסי במשפט המנהלי לעניין של סתירת חזקת תקינות המעשה המנהלי היא היפוך נטל הראיה, כלומר **העברת נטל הראיה אל המשיבים שיוכחו שפעלו באופן תקין**. העובדות שפורטו עד כה מלמדות כי לא כך נעשה, ולכן התרופה לפגמים אלה היא הוראה על קיום דיון בדחיפות במועצה הארצית בעניין צמצום שטחי תמ"א 37' לאור הקמת כל המתקנים ב"קטע של התוכנית", מיצוי מכסת הטיפול במתחם הצפוני, ומימוש התמ"א בצורה שתאפשר למדינת ישראל את כל צריכת הגז הנדרשת לעשרות שנים קדימה ללא צורך בפיתוח המתחם הדרומי (הן בחלק היבשתי והן בחלק הימי)

6.4 – לעיתוי קיום דיון במועצה הארצית ומועד החלטות חשיבות רבה, במיוחד כשמדובר בתמ"א 37' הייחודית המשפיעה על העותרות ותושביהן מאז שנת 2014 :

114. לעיתוי בו מתקיים דיון להחלטות במועצה הארצית ומועד ההחלטה חשיבות רבה ביותר, במיוחד כשמדובר בתמ"א ייחודית המשפיעה על העותרות מעת אישורה בדצמבר 2014, ותמשיך כך בעתיד, וכן החשיבות לקיים דיון ממצה שכזה, לקבוע סד זמנים ברור, ולוודא גילום החלטות אלה הן בתמ"א 37' והן בהשפעתה על תוכניות אחרות כגון תמ"א 41 שהועברה להערות הועדות המחוזיות ב- 8.9.19, ו/או מסמך מדיניות התכנון במרחב הימי שמרבית העותרות הגישו לגביו עתירה - בג"ץ 7141/20 מיום 19.10.20 [על כך שהמשיבים 1,2 לא מצאו לנכון להביא מסמך זה, לאישורה של המשיבה 3 (המועצה הארצית), ולאור הטענה שהמסמך הוא בכלל בבחינת הסדר ראשוני המחייב חקיקה ו/או שינוי חקיקה תחילה, והן לאור החרגה והסתירה בו ובהחלטות לגביו מול חוק שמירת הסביבה הימית, ותפקידיה של הוולחוף].
115. נתחיל בכך שמעת תכנונה של תמ"א 37' ועד היום נלמדו עובדות ונתונים שלא היו מול מתכנני התמ"א דאז. כך גם השתנו חלק מהשיקולים שהביאו בתמ"א 37' ליצירת שני המתחמים הימיים הגדולים מאד של כ- 50 קמ"ר כל אחד מהם – סה"כ כ- 105 קמ"ר בשני מתחמי ענק ימיים של תמ"א 37' (שנועדו לגמישות לצורך הקמת איזה סוג של מתקני טיפול שיוחלט, וצמצום השטחים בהמשך):
- 115.1. במסגרת תכנונה של תמ"א 37' ביקשו המועצות האזוריות חוף כרמל ועמק חפר לבחון את הקמת המתקנים בטכנולוגיה של טיפול מלא בים העמוק – FPSO. לעת היא נטען על ידי מתכנניה ומשרד האנרגיה כי לא ניתן להקים מתקני טיפול לגז טבעי בהספקים שנדרשו בים העמוק ללא צורך באסדות מקובעות לקרקעית בכלונסאות, ולכן סומנו מתחמי ענק ימיים בתמ"א 37' בטווח 7-10 ק"מ מהחוף לאור הטענה שהם מגיעים עד לקצה המדף היבשתי, ויאפשרו הקמת מתקנים מקובעים לקרקעית – כמו אסדת לויתן.
- 115.2. נזכיר כי על אף אמירה זו, חבי נובל אנרג'י, מקימת פרויקט לויתן, ביקשה עוד במסגרת הליכי התנגדות לתמ"א 37' (שנת 2014), לאפשר לה להקים מתקן טיפול מלא ימי על גבי ספינת FPSO

בטווח של כ- 100 ק"מ מהחוף, ואולם בקשתה נדחתה על ידי משרד האנרגיה – לכן פנו להקמת מערך לווייתן הקיים הנוכחי על גבי אסדה מקובעת בטווח של 10 ק"מ מערבית לדור, בשטחי חוף כרמל. נציין כי אסדת ענק זו נצפית משטחי כל העותרות ויותר מכך. לניצפות זו השפעה עמוקה ומהותית על ציבור העותרות.

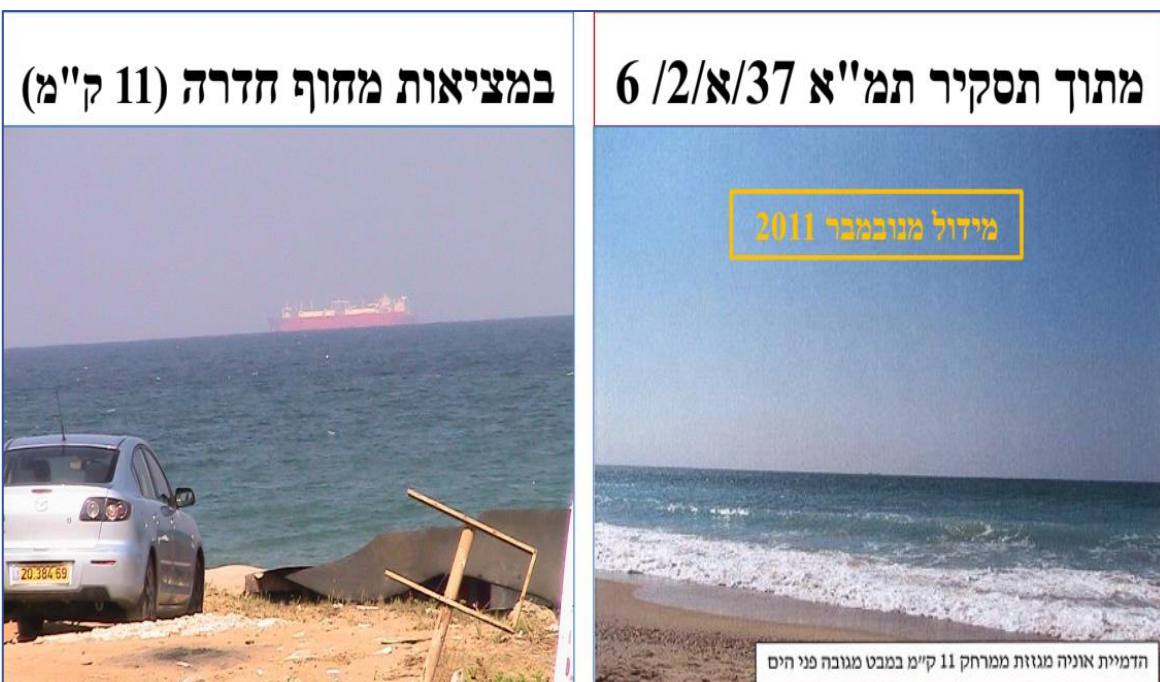
115.3. אסדת לווייתן הוקמה על כ- 0.0001 קמ"ר בלבד [כ- 9 דונם בלבד] מתוך כ- 50 קמ"ר [כ- 50,000 דונם] הקיימים במתחם הצפוני בתמ"א 37.

115.4. משרד האנרגיה הביא להחלטת הממשלה להקמת "צנרת הספקים" לגז טבעי ל- 3 בעלי רישיונות נוספים, שיתחברו דרך הים, על קרקעית הים ובטווח של 10 ק"מ מהחוף, מבלי לנכס שטח ימי נוסף. לאור זאת חב' אנרג'יאן קיבלה אישור להקמת מתקן טיפול ימי מלא על גבי FPSO בטווח של כ- 90 ק"מ מהחוף, המתחבר אל צנרת הספקים המוקמת ע"י חב' אנרג'יאן כקבלן משנה של חב' נתג'ז.

115.5. כלומר, השטח הנדרש כמתחם ימי להקמת מתקני תשתית לטיפול גז הוא קטן מאד – מאית (1/100) מאחוז בודד מהשטח שהוקצה להקמה בתמ"א 37 (0.0001 מול 105 קמ"ר). ומעבר לכך הטכנולוגיה כיום מאפשרת הקמת מתקנים ותשתיות לגז טבעי בחוף בים ורחוק מהחופים מעבר לקו האופק, והרבה יותר מטווח 10-7 ק"מ של המתחמים הימיים שהוגדרו בתמ"א 37. וטכנולוגיה זו הפכה בשנים האחרונות להליך מימוש רגיל, בעלת אמינות ושרידות גבוהה, המקובלת בעולם וגם בישראל. כפי שניתן לראות במסמך מש' האנרגיה על ספינות להנזלת גז FLNG [https://www.gov.il/he/departments/publications/Call_for_bids/flng_public], כמסמך המלמד שמש' האנרגיה עצמו מכיר בכך, בתמורות שחלו בתעשייה זו בעולם, וביתרונות בהקמת תשתיות כאלו רחוק מהחוף במרחבי הים העמוק, ורחוק מהעין.

116. **כך גם** הציבור למד "על בשרו" שהקמת מתקני תשתית בטווחים של כ- 10 ק"מ מהחוף נצפית מכל נקודה ומהווה פגיעה מהותית משמעותית במרחבי הים הפתוחים החשובים לציבור, סיכון לחופים, ומעוררת חששות לסיכון לבריאות הציבור ברשויות השוכנות באזור החוף. העותרות פונות אל חברי המועצה הארצית וכל מוסד תיכנון העוסק בתמ"א 37 או נגזרות ממנה, לבוא ולחזות בנצפות אסדת לווייתן ואוניית הגיזוז המצויה על מצוף הגט"ן 11 ק"מ מערבית לחופי חדרה – כדוגמאות לנצפות תשתיות ימיות קרובות מדי, ושל הפגיעה במרחב הפתוח הימי והשפעתו על הציבור, והחשש לחופים.

116.1. **השוואה בין מידול אוניית הגט"ן שהוצג מול המועצה הארצית (2011) והמציאות בשטח :**

116.2. השוואה בין מידול אסדת לויתן שהוצגה באישור תוכנית פיתוח לויתן (2016) לבין המציאות :

116.3. כלומר , המידול שהוצג לחברי המועצה הארצית כאשר אישרה את תמ"א 37' בשנת 2014 היה

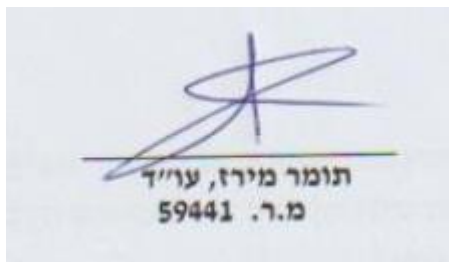
שגוי באופן מהותי- שגיאיות הנראות בבירור מיום הקמת מתקני תשתית אלו. וראוי שחברי המועצה הארצית, שהחליטו רק לפני 6 שנים אחרת, יבואו ויחזו בתשתיות אלו מחופי העותרות, להבנת ההשפעה על קרבה זו על החופים והציבור, ועל מנת שהבנה זו תחלחל ותשמש לשיפור התכנון בעתיד.

117. העותרות ניסו להימנע מלהגיע להגשת העתירה, ולשם כך פנו וחזרו ופנו, וניסו להידבר פעם אחר פעם כמפורט בפרק העובדתי. לאחר שהמשיב 1 הסכים לקיים דיון זוטא להבנת הסוגיה, ולאחר שהתקיימה פגישה כזו ביום 8.9.20, ציפו העותרות לתשובה ולתיאום דיון במועצה הארצית בהתאם, אך לשווא. התנהגות המשיבים, וחוסר התייחסות מיו"ר המועצה הארצית לגבי פניות העותרות לקיום דיון בצמצום מתחמי תמ"א 37', המונעת מלאפשר לעותרות להציג עמדה סדורה זו מול מוסד התכנון העליון – המועצה הארצית, ולשכנע כי הגיעה העת לממש את סעיף 6.9(א) בתמ"א ולהחזיר את השטחים **שלא נדרשים לטובת מימוש תמ"א 37'** אל הציבור ואל יעודיהם הקודמים, הם שחייבו את העותרות לעבור להגשת העתירה דן, לאחר שמיצו כל פעילות אפשרית שהתקבלה בהתעלמות, כאילו לא זכאיות הן לתשובה מהרשות המנהלית, ומיו"ר המועצה הארצית, המשיב 1, האמון על ניהול וקביעת סדר יומה של המועצה הארצית.

פרק ה' - סוף דבר

118. העתירה לא הוגשה לבית המשפט הנכבד כ"מתכנן -על" לגבי מחלוקות כאלו ואחרות בנושאים תיכנוניים, אלא דווקא מכיוון שהוכח כי נפלו בהתנהלות המשיבים פגמים על פי עילות הביקורת המצדיקות התערבות במעשה המינהלי, - הן חריגה מכללי צדק טבעי, חריגה מעקרונות פומביות הדין, אי מתן זכות טיעון, הן שיקול דעת בלתי סביר, הן חריגה קיצונית ממתחם הסבירות, והן חוסר מענה לפניות הרבות של העותרות בניגוד לחוק ההנמקות. והרי "כוחה של הרשות הציבורית נובע מהסמכויות שהוקנו לה בדין, ואין בלתן. **הדין הוא שמוליד את כוחה של הרשות לפעול, וגבולות כוחה מתוחמים לגבולות ההסמכה שהוענקה לה בדין.** זהו 'האל"ף-בי"ת של המשפט המינהלי' " (ע"א 7368/06 **דירות יוקרה בע"מ נ' ראש עיריית יבנה**, פסקה 33 (27.6.2011)).
119. העותרות פירטו בהרחבה לגבי העובדות בעניין תמ"א 37ח' המלמדות על מילוי "התנאים הטכניים" או "התנאים המקדימים" המאפשרים ומחייבים לדון בצמצום שטחי תמ"א 37ח' כמצוות סעיף 6.9(א) לתמ"א, והתמונה הכוללת המלמדת כי הגיעה העת שהמועצה הארצית תדון בצמצום שטחים אלה על מנת לממש את תכלית הסעיף ותפקידו בתמ"א לאחר מימוש התכנית במתחם הצפוני.
120. בשל כל אחד מהטעמים המפורטים לעיל, לא כל שכן בשל משקלם המצטבר, מן הדין ומן הצדק לקבל את העתירה.
121. **בית המשפט הנכבד מתבקש להורות כמבוקש בעתירה, וליתן לעותרות כל סעד אחר ו/או נוסף שיהיה נכון וצודק בנסיבות העניין.**
122. לבית המשפט הנכבד הסמכות העניינית לדון בעתירה זו.
123. בתמיכה לעתירה זו מצורף תצהיר התומך בעובדות המפורטות בה מטעם ראשי הרשויות העותרות- המועצה האזורית חוף כרמל, המועצה האזורית עמק חפר, המועצה האזורית מגידו, המועצה המקומית זיכרון יעקב, ועיריית חדרה.
124. כמו כן, יתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המשיבים בתשלום הוצאות משפט לרבות שכ"ט עו"ד בגין העתירה דנן.

תומר מירז, עו"ד
מ.ר. 59441

**תומר מירז, משרד עורכי דין
ב"כ העותרות**

תצהיר

אני הח"מ, אסיף איזק ת.ז. 025422544, לאחר שהוזהרתי כי עלי להצהיר אמת שאם לא כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזאת כדלקמן:

1. הנני מכחן כראש המועצה האזורית חוף כרמל, שבתחומה אושרה תמ"א 37' והמתחם הצפוני היבשתי וחלק הארי מהמתחם הימי. תמ"א זו והתשתיות שנבנו מכוחה משפיעות על המועצה, תושביה, ואורחיה בחווה ובעתיד. ולכן צמצום המתחמים היבשתיים בתחומי המועצה ובשטחים העצומים בים והחזרתם לציבור היא משימה חשובה, במיוחד לאור האיומים הנוספים הנובעים ממסמך מדיניות התכנון במרחב הימי, ומחליכי תיכנון בהתחוות (כגון תמ"א 41 לתשתיות אנרגיה, הקמת מתקנים ניסיוניים ועוד).
2. אני עושה תצהירי זה לתמיכה בעתירה לבג"ץ העוסקת בחובה המוטלת על המועצה הארצית לקיים דיון ולצמצם את מתחמי תמ"א 37' בהתאם לסעיף 6.9(א) לתמ"א, לאחר שמומש המתחם הצפוני ומוצה הספק הטיפול בו, וסוגיות נוספות בהתאם לטיעוני ונימוקי העתירה.
3. האמור בכתב התגובה לעתירה ידוע לי מידיעה אישית או נכון לפי מיטב ידיעתי ואמונותי. המקור לידיעתי ולאמונותי הוא ממידע ראוי ייעוץ משפטי שקיבלתי ומסמכים שהוצגו לי.
4. זה שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

אסיף איזק
ראש המועצה האזורית
חוף הכרמל
אסיף איזק

אישור

אני החתום מטה, תומר מירז, עו"ד, מאשר בזה כי ביום הופיע בפני אסיף איזק בעל ת.ז. מס' 025422544, ולאחר שהוזהרתי כי עליו לומר את האמת בלבד ואת האמת כולה וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפני.

11.01.2021

תאריך

תצהיר

אני הח"מ, גלית שאול ת.ז. 024919698 לאחר שהוזהרתי כי עלי להצהיר אמת שאם לא כן אהיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק, מצויר בזה בואת כדלקמן:

1. חנני מכחנת כראשת המועצה האזורית עמק חפר, שבתחומה אושרה תמ"א 37' במתחם היבשתי הדרומי רחב היקף, ומול חופיה מצוי המתחם הימי הדרומי רחב ההיקף. מתחמים אלה משפיעים על המועצה, תושביה, ואורחיה בהווה ובעתיד.
2. אני עושה תצהירי זה לתמיכה בעתירה לבג"ץ העוסקת בחובה המוטלת על המועצה הארצית לקיים דיון ולצמצם את מתחמי תמ"א 37' בהתאם לסעיף 6.9(א) לתמ"א, לאחר שמומש המתחם הצפוני, ומוצה הספק הטיפול בו, וכאשר אין כל צורך יותר במתחם הדרומי לאור מימוש צרכי ישראל לעשרות השנים הבאות, וסוגיות נוספות בהתאם לטיעוני ונימוקי העתירה.
3. האמור בכתב התגובה לעתירה ידוע לי מידיעה אישית או נכון לפי מיטב ידיעתי ואמונתי. המקור לידיעתי ולאמונתי הוא ממידע ואו ייעוץ משפטי שקיבלתי ומסמכים שהוצגו לי.
4. זה שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

ד"ר גלית שאול
ראשת המועצה
גלית שאול

אישור

אני החתום מטה, תומר מירז, עו"ד, מאשר בזה כי ביום הופיע בפני גלית שאול בעל ת.ז. 024919698, ולאחר שהוזהרתי כי עליה לומר את האמת בלבד ואת האמת כולה וכי תהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא תעשה כן, אישרה נכונות הצהרתו דלעיל וחתמה עליה בפני.

18.01.2021

תאריך

תצהיר

אני הח"מ, **איציק חולבסקי** ת.ז. **052365830** לאחר שהוזהרתי כי עלי להצהיר אמת שאם לא כן אחיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזאת כדלקמן:

1. הנני מכהן כראש המועצה האזורית מגידו, השוכנת מזרחית לשטחי חוף כרמל ובצמידות לגבולה המערבי, ובקרבה לישוביה אושר בתמ"א 37ח' מתחם הקבלה היבשתי בחגית המשפיע על המועצה ותושביה בהווה ובעתיד.
2. אני עושה תצהירי זה לתמיכה בעתירה לבג"ץ העוסקת בחובה המוטלת על המועצה הארצית לקיים דיון ולצמצם את מתחם תמ"א 37ח' בחגית לאחר הקמת כל המתקנים בו, בהתאם לסעיף 6.9(א) לתמ"א, לאחר שמומש המתחם הצפוני ומוצה הספק הטיפול בו, וסוגיות נוספות בהתאם לטיעוני ונימוקי העתירה.
3. האמור בכתב התגובה לעתירה ידוע לי מידיעה אישית או נכון לפי מיטב ידיעתי ואמונתי. המקור לידיעתי ולאמונתי הוא ממידע ו/או יעוץ משפטי שקיבלתי ומסמכים שהוצגו לי.
4. זה שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

איציק חולבסקי
ראש המועצה

איציק חולבסקי

אישור

אני החתום מטה, **תומר מירז, עו"ד**, מאשר בזה כי ביום הופיע בפני **איציק חולבסקי** בעל ת.ז. מס' **052365830**, ולאחר שהוזהרתי כי עליו לומר את האמת בלבד ואת האמת כולה וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפני.

11.01.2021
תאריך

תצהיר

אני הח"מ, זיו דשא ת.ז. 022951438, לאחר שהוזהרתי כי עלי להצהיר אמת שאם לא כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזאת כדלקמן:

1. הנני מכחן כראש המועצה המקומית זכרון יעקב, השוכנת על תחר הצופה אל חופי העותרות והמרחב הימי, מרחב בו מומשה תמ"א 37 ח' בים וביבשה, בתשתיות המשפיעות על המועצה, תושביה, ואורחיה בחווה ובעתיד.
2. אני עושה תצהירי זה לתמיכה בעתירה לבג"ץ העוסקת בחובה המוטלת על המועצה הארצית לקיים דיון ולצמצם את מתחמי תמ"א 37 ח' בהתאם לסעיף 6.9(א) לתמ"א, לאחר שמומש המתחם הצפוני ומוצה הספק הטיפול בו, וסוגיות נוספות בהתאם לטיעוני ונימוקי העתירה.
3. האמור בכתב התגובה לעתירה ידוע לי מידיעה אישית או נכון לפי מיטב ידיעתי ואמונתי. המקור לידיעתי ולאמונתי הוא ממידע ו/או יעוץ משפטי שקיבלתי ומסמכים שהוצגו לי.
4. זה שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

זיו דשא
ראש המועצה המקומית
זכרון-יעקב
115

אישור

אני החתום מטה, תומר מירז, עו"ד, מאשר בזה כי ביום הופיע בפני זיו דשא בעל ת.ז. מס' 022951438, ולאחר שהוזהרתי כי עליו לומר את האמת בלבד ואת האמת כולה וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפני.

11.01.2021

תאריך

תצהיר

אני הח"מ, צביקה גנדלמן ת.ז. 53520847 לאחר שהוזהרתי כי עלי להצהיר אמת שאם לא כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזאת כדלקמן:

1. הנני מכחן כראש עיריית חדרה, אשר מול חופיה הוקמו אוניית הגטיץ (גז טבעי נוזלי), מצוי נמל חדרה ומתחמיה הימיים הנרחבים מאד של תמ"א 37 (שני מתחמים בני 50 קמ"ר כל אחד), ואשר כל פיתוח תשתית בים לאור מסמך מדיניות התכנון למרחב הימי משפיע על הישוב ופיתוחו, תושביו ואורחיו בחווה ובעתיד.
1. אני עושה תצהירי זה לתמיכה בעתירה לבג"ץ העוסקת בחובה המוטלת על המועצה הארצית לקיים דיון ולצמצם את מתחמי תמ"א 37 בהתאם לסעיף 6.9(א) לתמ"א, לאחר שמומש המתחם הצפוני ומוצה הספק הטיפול בו, וסוגיות נוספות בהתאם לטיעוני ונימוקי העתירה.
2. האמור בכתב התגובה לעתירה ידוע לי מידיעה אישית או נכון לפי מיטב ידיעתי ואמונתי. המקור לידיעתי ולאמונתי הוא ממידע ו/או ייעוץ משפטי שקיבלתי ומסמכים שהוצגו לי.
3. זה שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

צביקה גנדלמן
ראש העיר
צביקה גנדלמן

אישור

אני החתום מטה, תומר מירז, עו"ד, מאשר בזה כי ביום הופיע בפני צביקה גנדלמן בעל ת.ז. מס' 53520847, ולאחר שהוזהרתי כי עליו לומר את האמת בלבד ואת האמת כולה וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפני.

12.01.21

תאריך

י פ ו י - כ ח

אנו הח"מ מורשי החתימה של המועצה האזורית חוף כרמל, ממנים בזה את עוה"ד תומר מירזי להיות בא כוחנו בכל עניין הקשור לניהול ההליכים המשפטיים בעתירה מנהלית לבג"ץ לקיום דיון בצמצום מתחמי תמ"א 37ח'. מבלי לפגוע בכלליות המינוי הנ"ל יהיה בא-כוחנו רשאי לעשות ולפעול בשמנו ובמקומו בכל הפעולות הנאות, כולן או מקצתן, הכל בקשר לענין הנ"ל והנובע ממנו כדלקמן:

- (1) לחתום על ולהגיש כל תביעה או תביעה שכנגד, ו/או כל בקשה, הגנה, התנגדות, בקשה למתן רשות לערער, ערעור, דיון נוסף, הודעה, טענה, תובענה או כל הליך אחר הנובע מהליך הנ"ל ללא יוצא מן הכלל.
- (2) להזמין עדים, למנות מומחים ולעשות כל הפעולות לפי תקנות סדרי הדין הקיימים היום ושיהיו קיימים בעתיד, או פעולות בתוקף כל חוק או פרוצדורה אחת שחלה או שתחול על התביעה או על המשפט הנ"ל.
- (3) לחתום ולשלוח התראות ולעשות את כל הפעולות הקשורות והנובעות מהעניין הנ"ל.
- (4) להופיע בקשר לכל אחת מהפעולות הנ"ל בפני כל בתי המשפט, בתי דין למיניהם או מוסדות אחרים הן ממשלתיים והן אחרים.
- (5) להתפשר באישורנו בכל ענין הנוגע או הנובע מהעניינים האמורים לעיל לפי שיקול דעתו של בא-כוחנו ולחתום על פשרה כזו בביהמ"ש או מחוצה לה.
- (6) לגבות את סכום התביעה או כל סכום אחר בכל ענין מהעניינים הנ"ל לרבות הוצאות ביחמ"ש ושכר טרחת עו"ד. לקבל בשמנו כל מסמך וחפץ ולתת קבלות ושחרורים כפי שבא כחי ימצא ולנכון ולמתאים.
- (7) להוציא לפועל כל פסי"ד או החלטה או צו, לדרוש צווי מכירה או פקודות מאסר ולעשות כל הפעולות המותרות עפ"י דין.
- (8) לנקוט בכל הפעולות ולחתום על כל מסמך או כתב ללא יוצא מן הכלל אשר בא כוחנו ימצא לנכון בכל ענין הנובע מהעניין הנ"ל.

המילים דלעיל ביחיד תכלולנה את הרבים ולהיפך.

ולראיה באתי על החתום היום 11 בינואר, 2021.

הריני מאשר/ת חתימת מרשתי הנ"ל, עו"ד

המועצה האזורית חוף כרמל

י פ ו י - כ ח

אנו הח"מ מורשי החתימה של המועצה האזורית מגידו, ממנים בזה את עוה"ד תומר מירז להיות בא כוחנו בכל עניין הקשור לניהול ההליכים המשפטיים בעתירה מנהלית לבג"ץ לקיום דיון בצמצום מתחמי תמ"א 37ח'. מבלי לפגוע בכלליות המינוי הנ"ל יהיה בא-כוחנו רשאי לעשות ולפעול בשמנו ובמקומנו בכל הפעולות הבאות, כולן או מקצתן, הכל בקשר לעניין הנ"ל והנובע ממנו כדלקמן:

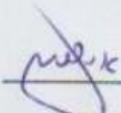
- (1) לחתום על ולהגיש כל תביעה או תביעה שכנגד, ו/או כל בקשה, הגנה, התנגדות, בקשה למתן רשות לערער, ערעור, דיון נוסף, הודעה, טענה, תובענה או כל הליך אחר הנובע מהליך הנ"ל ללא יוצא מן הכלל.
- (2) להזמין עדים, למנות מומחים ולעשות כל הפעולות לפי תקנות סדרי הדין הקיימים היום ושיחיו קיימים בעתיד, או פעולות בתוקף כל חוק או פרוצדורה אחת שחלה או שתחול על התביעה או על המשפט הנ"ל.
- (3) לחתום ולשלוח התראות ולעשות את כל הפעולות הקשורות והנובעות מהעניין הנ"ל.
- (4) להופיע בקשר לכל אחת מהפעולות הנ"ל בפני כל בתי המשפט, בתי דין למיניהם או מוסדות אחרים הן ממשלתיים והן אחרים.
- (5) להתפשר באישורנו בכל ענין הנוגע או הנובע מהעניינים האמורים לעיל לפי שיקול דעתו של בא-כוחנו ולחתום על פשרה כזו בביהמ"ש או מחוצה לה.
- (6) לגבות את סכום התביעה או כל סכום אחר בכל ענין מהעניינים הנ"ל לרבות הוצאות ביהמ"ש ושכר טרחת עו"ד. לקבל בשמנו כל מסמך וחפץ ולתת קבלות ושחרורים כפי שבא כחי ימצא ולנכון ולמתאים.
- (7) להוציא לפועל כל פס"ד או החלטה או צו, לדרוש צווי מכירה או פקודות מאסר ולעשות כל הפעולות המתרות עפ"י דין.
- (8) לנקוט בכל הפעולות ולחתום על כל מסמך או כתב ללא יוצא מן הכלל אשר בא כחנו ימצא לנכון בכל ענין הנובע מהעניין הנ"ל.

המילים דלעיל ביחיד תכלולנה את הרבים ולהיפך.

ולראיה באתי על החתום היום 11 בינואר, 2021.

הריני מאשר/ת חתימת מרשתי הנ"ל

_____
מועצה האזורית מגידו

י פ ו י - כ ח

אנו הח"מ מורשי החתימה של המועצה האזורית עמק חפר, ממנים בזה את עוה"ד תומר מירז להיות בא כוחנו בכל עניין הקשור לניהול ההליכים המשפטיים בעתירה מנהלית לבג"ץ לקיום דיון בצמצום מתחמי תמ"א 37'ח. מבלי לפגוע בכלליות המינוי הנ"ל יהיה בא-כוחנו רשאי לעשות ולפעול בשמנו ובמקומנו בכל הפעולות הבאות, כולן או מקצתן, הכל בקשר לעניין הנ"ל והנובע ממנו כדלקמן:

- (1) לחתום על ולהגיש כל תביעה או תביעה שכנגד, ו/או כל בקשה, הגנה, התנגדות, בקשה למתן רשות לערער, ערעור, דיון נוסף, הודעה, טענה, תובענה או כל הליך אחר הנובע מהליך הנ"ל ללא יוצא מן הכלל.
- (2) להזמין עדים, למנות מומחים ולעשות כל הפעולות לפי תקנות סדרי הדין הקיימים היום ושיהיו קיימים בעתיד, או פעולות בתוקף כל חוק או פרוצדורה אחת שחלה או שתחול על התביעה או על המשפט הנ"ל.
- (3) לחתום ולשלוח התראות ולעשות את כל הפעולות הקשורות והנובעות מהעניין הנ"ל.
- (4) להופיע בקשר לכל אחת מהפעולות הנ"ל בפני כל בתי המשפט, בתי דין למיניהם או מוסדות אחרים הן ממשלתיים והן אחרים.
- (5) להתפשר באישורנו בכל ענין הנוגע או הנובע מהעניינים האמורים לעיל לפי שיקול דעתו של בא-כוחנו ולחתום על פשרה כזו בביהמ"ש או מחוצה לה.
- (6) לגבות את סכום התביעה או כל סכום אחר בכל ענין מהעניינים הנ"ל לרבות הוצאות ביהמ"ש ושכר טרחת עו"ד. לקבל בשמנו כל מסמך וחפץ ולתת קבלות ושחרורים כפי שבא כחי ימצא ולנכון ולמתאים.
- (7) להוציא לפועל כל פס"ד או החלטה או צו, לדרוש צווי מכירה או פקודות מאסר ולעשות כל הפעולות המותרות עפ"י דין.
- (8) לנקוט בכל הפעולות ולחתום על כל מסמך או כתב ללא יוצא מן הכלל אשר בא כוחנו ימצא לנכון בכל ענין הנובע מהעניין הנ"ל.

המילים דלעיל ביחיד תכלולנה את הרבים ולהיפך.

ולראיה באתי על החתום היום 12 בינואר, 2021.

הריני מאשר/ת חתימת מרשתי הנ

י פ ו י - כ ח

אנו הח"מ, מורשי החתימה של המועצה המקומית זכרון יעקב, ממנים בזה את עוה"ד תומר מירז להיות בא כוחנו בכל עניין הקשור לניהול ההליכים המשפטיים בעתירה מנהלית לבג"ץ לקיום דיון בצמצום מתחמי תמ"א 37ח'. מבלי לפגוע בכלליות המינוי הנ"ל יהיה בא-כוחנו רשאי לעשות ולפעול בשמנו ובמקומנו בכל הפעולות הבאות, כולן או מקצתן, הכל בקשר לענין הנ"ל והנובע ממנו כדלקמן:

- (1) לחתום על ולחגיש כל תביעה או תביעה שכנגד, ו/או כל בקשה, הגנה, התנגדות, בקשה למתן רשות לערער, ערעור, דיון נוסף, הודעה, טענה, תובענה או כל חליך אחר הנובע מהליך הנ"ל ללא יוצא מן הכלל.
- (2) להזמין עדים, למנות מומחים ולעשות כל הפעולות לפי תקנות סדרי הדין הקיימים היום ושיהיו קיימים בעתיד, או פעולות בתוקף כל חוק או פרוצדורה אחת שחלה או שתחול על התביעה או על המשפט הנ"ל.
- (3) לחתום ולשלוח התראות ולעשות את כל הפעולות הקשורות והנובעות מהעניין הנ"ל.
- (4) לחופיע בקשר לכל אחת מהפעולות הנ"ל בפני כל בתי המשפט, בתי דין למיניהם או מוסדות אחרים הן ממשלתיים והן אחרים.
- (5) להתפשר באישורנו בכל ענין הנוגע או הנובע מהעניינים האמורים לעיל לפי שיקול דעתו של בא-כוחנו ולחתום על פשרה כזו בביחמ"ש או מחוצה לה.
- (6) לגבות את סכום התביעה או כל סכום אחר בכל ענין מהעניינים הנ"ל לרבות הוצאות ביהמ"ש ושכר טרחת עו"ד. לקבל בשמנו כל מסמך וחפץ ולתת קבלות ושחרורים כפי שבא כחי ימצא ולנכון ולמתאים.
- (7) להוציא לפועל כל פס"ד או החלטה או צו, לדרוש צווי מכירה או פקודות מאסר ולעשות כל הפעולות המותרות עפ"י דין.
- (8) לנקוט בכל הפעולות ולחתום על כל מסמך או כתב ללא יוצא מן הכלל אשר בא כחנו ימצא לנכון בכל ענין הנובע מהעניין הנ"ל.

המילים דלעיל ביחיד תכלולנה את הרבים ולהיפך.

ולראיה באתי על החתום היום 11 בינואר, 2021.

11
318

מועצה מקומית זכרון יעקב
מ.ד. 500293006
המועצה המקומית זכרון יעקב

י פ ו י - כ ח

אנו הח"מ מורשי החתימה של העיר חדרה, ממנים בזה את עוה"ד תומר מירז להיות בא כוחנו בכל עניין הקשור לניהול ההליכים המשפטיים בעתירה מנהלית לבג"ץ לקיום דיון בצמצום מתחמי תמ"א 37'ח'. מבלי לפגוע בכלליות המינוי הנ"ל יהיה בא-כוחנו רשאי לעשות ולפעול בשמנו ובמקומו בכל הפעולות הבאות, כולן או מקצתן, הכל בקשר לעניין הנ"ל והנובע ממנו כדלקמן:

- (1) לחתום על ולהגיש כל תביעה או תביעה שכנגד, ו/או כל בקשה, הגנה, התנגדות, בקשה למתן רשות לערער, ערעור, דיון נוסף, הודעה, טענה, תובענה או כל הליך אחר הנובע מהליך הנ"ל ללא יוצא מן הכלל.
- (2) להזמין עדים, למנות מומחים ולעשות כל הפעולות לפי תקנות סדרי הדין הקיימים היום ושיהיו קיימים בעתיד, או פעולות בתוקף כל חוק או פרוצדורה אחת שחלה או שתחול על התביעה או על המשפט הנ"ל.
- (3) לחתום ולשלוח התראות ולעשות את כל הפעולות הקשורות והנובעות מהעניין הנ"ל.
- (4) להופיע בקשר לכל אחת מהפעולות הנ"ל בפני כל בתי המשפט, בתי דין למיניהם או מוסדות אחרים הן ממשלתיים והן אחרים.
- (5) להתפשר באישורנו בכל ענין הנוגע או הנובע מהעניינים האמורים לעיל לפי שיקול דעתו של בא-כוחנו ולחתום על פשרה כזו בביהמ"ש או מחוצה לה.
- (6) לגבות את סכום התביעה או כל סכום אחר בכל ענין מהעניינים הנ"ל לרבות הוצאות ביהמ"ש ושכר טרחת עו"ד. לקבל בשמנו כל מסמך וחפץ ולתת קבלות ושחרורים כפי שבא כחי ימצא ולנכון ולמתאים.
- (7) להוציא לפועל כל פס"ד או החלטה או צו, לדרוש צווי מכירה או פקודות מאסר ולעשות כל הפעולות המותרות עפ"י דין.
- (8) לנקוט בכל הפעולות ולחתום על כל מסמך או כתב ללא יוצא מן הכלל אשר בא כוחנו ימצא לנכון בכל ענין הנובע מהעניין הנ"ל.

המילים דלעיל ביחיד תכלולנה את הרבים ולהיפך.

ולראיה באתי על חתום היום 11 ינואר, 2021.

הריני מאשר/ת חתימת מרשתי

צביקה גנדלמן
ראש העיר

רשימת נספחים :

הנספח	כותרת הנספח
נספח 1	העתק הוראות תמ"א 37 ח' מיום 4.12.2014
נספח 2	העתק מפת מתחמי הענק בתמ"א 37 ח', ועמ' 25 מהמצגת למועצה מינואר 2013
נספח 3	העתק פרוטוקול המועצה הארצית מיום 1.1.13
נספח 4	העתק פרוטוקול המועצה הארצית מיום 10.06.14
נספח 5	העתק החלטת הממשלה 2592 מיום 2.4.17 (וסימון החלק הרלבנטי)
נספח 6	העתק עמ' רלבנטים בתגובת המדינה , והחלטת בג"ץ 877/18
נספח 7	העתק תשובת ראש מינהל התכנון מיום 24.6.18
נספח 8	העתק תשובת יו"ר המועצה הארצית מיום 3.10.18
נספח 9	העתק מצגת מש' האנרגיה מזיון המועצה הארצית מיום 4.2.20
נספח 10	העתק תמליל דיון המועצה הארצית מיום 4.2.20
נספח 11	העתק פרוטוקול המועצה הארצית לדיון מיום 4.2.20
נספח 12	העתק מכתב הרשויות מיום 25.2.20
נספח 13	העתק תשובת ר' מינהל התכנון מיום 4.3.20
נספח 14	העתק מכתב חוף כרמל ויו"ר איגוד ערים לאיכות סביבה מיום 26.3.20
נספח 15	העתק מכתב חוף כרמל מיום 21.6.20
נספח 16	העתק מכתב יו"ר פורום רשויות החוף מיום 31.8.20
נספח 17	התקציר שנשלח ליו"ר המועצה הארצית ביום 9.9.20
נספח 18	העתק מכתב הרשויות מיום 24.10.20
נספח 19	צריכת גז טבעי לישראל ממסמכי תמ"א 41 (הוצגו בספטמבר 2019)
נספח 20	העתק חוו"ד המשנה ליועמ"ש מיום 29.10.17